

لوقمانجان هيرائى

أنا والعربية مه ن ؤه ئه رهب تلى

هرا مائارپ نه شربياتى

تۈزگۈچى: لوقمانجان ھىرائى

تەكشۈرۈپ بېكىتكۈچى: مۇھەممەد ئەلى ئەمىن

بەتچىك: نىجات ئۈمىدۋار

ھىرا مائارىپ نەشرىياتى نەشر قىلدى

2019-يىلى 2-ئاينىڭ 2-كۈنى

كىرىش سۆز

تىل ئۆگىنىش گويا مارافونچە يۈگۈرگەنگە ئوخشاش جاپالىق بىر ئىش. بۇنىڭدا سىز توختىماي تىرىشىشىڭىز، قىيىنچىلىقلار ئالدىدا قايتا-قايتا سىناپ بېقىشىڭىز كېرەك. ھەقىقەتەن بۇ مۇشكۈلاتلارنى نۆلگە چۈشۈرۈشنىڭ ئىمكانىيىتى بولمىسىمۇ، ئەمما پۈتۈنلەي يەڭگىللىتىشنىڭ رېتسىپىمۇ يوق ئەمەس. دەل بۇ مۇشكۈلاتلار ئىچىدە بەلكى ئەرەب تىلى ئەڭ قىيىننىڭمۇ قىيىنى بولۇشى مۇمكىن. ئۇنداقتا ئەرەب تىلى ئۆگىنىش شۇنچىۋالا تەسمۇ؟ ياق، ئۇنى تەسلىشتۈرۈۋەتكەن دەل ئۆزىمىز. بەلكىم بۇ خاتا ئىللەتلەر ئىچىدە ئەرەب تىلىنى ئۆگىنىش بۇرۇن ئۇنى «تولمۇ قىيىن بىر تىل» دىگەن ئوقۇمىنى ئۆزىمىزگە ئۆزلەشتۈرۈش ۋە ئون يىللاپ ئەرەبچە ئۆگەنسىمۇ ئۆگىنىپ بولالمايدۇ دەيدىغان ئەپسانىلەر ئارقىلىق بۇ تىلنى تېخىمۇ سىرلىق كۆرسىتىشكە ئادەتلەنگەن خاتا ئۇچۇرنىڭ تەسىرى بولسا، يەنە بىر تەرەپتىن ئۆز ئانا تىل ئاساسىنى پۇختىلىماي تۇرۇپ، باشقا بىر تىلنىڭ گىرامماتىكىسىغا غەرق بولۇش ۋە تەرجىمە قىلغاندا جۈملە قۇرۇلمىسىنى بۇزۇپ تەرجىمە قىلىش ۋە ئاتالغۇلارنى ئەرەبچە ئاتاش ئارقىلىق تېخىمۇ مۇرەككەپلەشتۈرۈۋېتىش قاتارلىق ئەنئەنىۋى ئۇسۇللار ئوقۇغۇچىلىرىمىزنىڭ ئوقۇشقا بولغان قىزغىنلىقىنى بەزدۈرۈش بىلەن بىرگە ھاياتىنىڭ 8-10 يىلىنى ئەرەب تىلى ئۆگىنىش بىلەن ئىسراپ قىلىشقا ئوخشىغان رېئاللىقلارنىڭ شاھىدى قىلماقتا. ھازىرقى ئەھۋالىمىز ۋە تەنپەرۋەر، ئوت يۈرەك شائىرىمىز ئابدۇخالىق ئۇيغۇرنىڭ:

زەنجانى دىگەن كىتاپ،

كۈندۈزىمىزنى كېچە قىلدى.

بىز ئەسلىدە ئالتە ئىدۇق،

يەتتىمىزنى گاچا قىلدى.

دەپ ئېچىپ بەرگەن ئەينى زاماندىكى ئوقۇتۇش قالاڭلىقىغا قارىغاندا كۆپ ياخشىلانغان بولسىمۇ، يەنىلا يىتەرلىك ئەمەس. بۇنىڭ ئۈچۈن ھەممەيلەننىڭ ئىزدىنىشى ۋە ئوقۇتۇش ئۇسۇلىنى يىڭىلاپ تۇرۇشى زاماننىڭ بىزدىن كۈتكەن تەخىرىسىز ئىھتىياجىدۇر.

دەل مۇشۇ مەقسەتتە قولىڭىزدىكى بۇ كىتاپ، يۇقاردىكى ئەھۋاللارغا ئازغىنە بولسىمۇ خاتىمە بېرەلسە، ھەر بىر ئوقۇغۇچىمىز ئۆزى ئۆگەنگەن ۋە ئۆگىنىۋاتقان گىرامماتىكىلىق

ئاتالغۇلارنىڭ ئەرەبچە ۋە ئۇيغۇرچىسىنى بىرگە ئۆگىنىش ئارقىلىق ئىككى تىل ئوتتۇرىسىدىكى ئوخشاشلىق ۋە گۈزەللىكنى تېخىمۇ ياخشى ھېس قىلغان ھالدا ئۆزلەشتۈرەلسە دىگەن ئۈمىد تە تۈزۈلدى.

كىتاپ 4 قىسىم بولۇپ، 1-قىسىمنىڭ يېرىمى تەييارلىنىپ ئىككى يېرىم يىل تاشلىنىپ قالغان ئىدى. ئوقۇغۇچىلىرىمىزنىڭ ئەھتىياجى تۈپەيلى جىددى نەشر قىلىندى. مەزكۇر كىتاپنىڭ 4 قىسىمىنى تولۇق پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار ئەرەبچە سۆزلىشىش، ئاڭلاپ چۈشىنىش، ئوقۇپ تەرجىمە قىلىش، ماقالە يېزىش قاتارلىق ماھارەتلەرنى يىتىلدۈرۈش سەۋىيىسىگە ئېلىپ چىقىلىش ئاساسىي نىشان قىلىندۇ.

ئىنشا ئاللاھ ياخشى نىيەت بىلەن ئاتلانغان بۇ سەپىرىمىزنىڭ مەنزىلى چەكسىز خەيرىيەتلەرگە ۋەسىلە بولغۇسى. كىتاپنىڭ تولۇقلانغان نۇسخىسى ۋە كىيىنكى قىسىملىرىمۇ ئىنشا ئاللاھ يېقىن كەلگۈسىدە قېرىنداشلىرىمىز بىلەن يۈز كۆرۈشىدۇ.

ئەلۋەتتە ئىنسانلىق سۈپىتىمىز بىلەن ھەر ۋاقىت نوقسانلاردىن خالى بولالمايمىز. قېرىنداشلارنىڭ تۈزىتىپ قويۇشىنى ۋە پىكىر بېرىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

ھۆرمەت بىلەن: لوقمانجان ھىرائى

2019-يىلى 1-ئاينىڭ 30-كۈنى ئىستانبۇل

مۇندەرىجە

6.....	ئەرەب ئېلىپبەسى بىلەن تونۇشۇش.....
12.....	1- دەرس.....
17.....	2- دەرس.....
21.....	3- دەرس.....
28.....	4- دەرس.....
34.....	5- دەرس.....
42.....	6- دەرس.....
49.....	7- دەرس.....
58.....	8- دەرس.....
63.....	9- دەرس.....
73.....	10- دەرس.....
84.....	11- دەرس.....
95.....	12- دەرس.....
104.....	13- دەرس.....
112.....	14- دەرس.....

✽ ئەرەب ئىلىپبەسى بىلەن تۇنۇشۇش ✽

ا	ب	ت	ث	ج	ح
خ	د	ذ	ر	ز	س
ش	ص	ض	ط	ظ	ع
غ	ف	ق	ك	ل	م
ن	ه	و	ي		

✽ ھەرپلەرنىڭ ئوقۇلۇشى ✽

ا	ب	ت	ث	ج	ح
(ئەلىق)	(بە)	(تە)	(سە)	(جىم)	(ھا)
خ	د	ذ	ر	ز	س
(خا)	(دە)	(زە)	(را)	(زە)	(سىن)
ش	ص	ض	ط	ظ	ع
(شىن)	(سۇاد)	(دۇاد)	(تۇا)	(زۇا)	(ئەين)
غ	ف	ق	ك	ل	م
(غەين)	(فە)	(قا)	(كە)	(لە)	(مىم)
ن	ه	و	ي		
(نۇن)	(ھە)	(ۋاۋ)	(يە)		

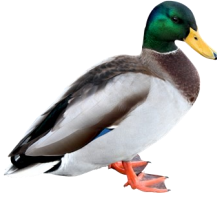

ئىزاھات: ئەرەب ئىلىپبەسىنىڭ تەلەپپۇزىنى ئەينەن يازغىلى بولمىغانلىقى ئۈچۈن ، ئۇيغۇرچە ئوقۇلۇشىدىكى ئىككى تىك چىكىت (:) سوزۇپ ئوقۇشنى كۆرسىتىدۇ.

* تەلەپپۇز بەلگىلىرى * * تەلەپپۇز بەلگىلىرى *

مىساللار	ئوقۇلۇشى	نامى	بەلگە	بەلگە تۈرى
تە تَ تِ تِ	ئە	فەتھە (زەبىر)	◌َ	قىسقا سوزۇق تاشۇش بەلگىلىرى
تى تِ تِ	ئى	كەسرە (زىر)	◌ِ	
تۈ تَ تِ	ئۇ	دەممە (پىچ)	◌ُ	
تە تَ تِ تِ	ئە: / ئا:	سوزۇلما فەتھە	◌َ َ	سوزۇلما سوزۇق تاشۇش بەلگىلىرى
تى تِ تِ تِ	ئى:	سوزۇلما كەسرە	◌ِ ِ	
تۈ تَ تِ تِ	ئۇ:	سوزۇلما دەممە	◌ُ ُ	
تە تَ تِ تِ	ئەن	«ن» لاشقان فەتھە	◌َ َ	«ن» لاشقان بەلگىلىر
تى تِ تِ تِ	ئىن	«ن» لاشقان كەسرە	◌ِ ِ	
تۈن تَ تِ تِ	ئۇن	«ن» لاشقان دەممە	◌ُ ُ	
كەم كَم كَم	يېپىق بوغۇم بولۇپ ئوتتۇرىدا ياكى ئاخىرىدا ئوقۇلىدۇ	سۈكۈن	◌ ْ	ياردەمچى بەلگىلىر
كەللە: كَلَّ كَلَّ	تەكرار ئوقۇلىدۇ	شەددە	◌ ّ	

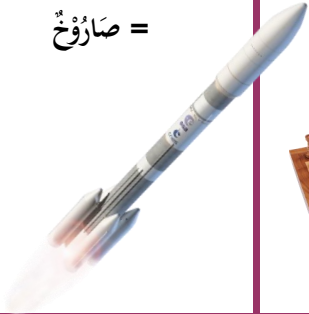

❁ ئىلىپە باغچىسى ❁

8

<p>ث تَوْرٌ</p> 	<p>ت تِلْفُونٌ</p> 	<p>ب بَطَّةٌ</p> 	<p>ا اَرْنَبٌ</p>
<p>د دَلْوٌ</p> 	<p>خ خَاتِمٌ</p> 	<p>ح حِصَانٌ</p> 	<p>ج جَزْرٌ</p>
<p>س سَمَكَةٌ</p> 	<p>ز زَنْجَبِيلٌ</p> 	<p>ر رَمَانٌ</p> 	<p>ذ ذُرَّةٌ</p>
<p>ص صُنْدُوقٌ</p> 	<p>ش شَمْسِيَّةٌ</p> 		

<p>ع</p> <p>عِنَبٌ</p> 	<p>ظ</p> <p>ظَرْفٌ</p> 	<p>ط</p> <p>طَبْلٌ</p> 	<p>ض</p> <p>ضَابِطٌ</p>
<p>ك</p> <p>كَبَابٌ</p> 	<p>ق</p> <p>قُرْآنٌ</p> 	<p>ف</p> <p>فَاكِهَةٌ</p> 	<p>غ</p> <p>غِذَاءٌ</p>
<p>ه</p> <p>هُدُودٌ</p> 	<p>ن</p> <p>نَمْلَةٌ</p> 	<p>م</p> <p>مِرْوَحَةٌ</p> 	<p>ل</p> <p>لَحْمٌ</p>
	<p>ي</p> <p>يَدٌ</p> 	<p>و</p> <p>وَلَدٌ</p> 	

❁ مه نمو ئوقويا لايمهن ❁

<p>ت + و + ب = ثوب</p> 	<p>ت + م + ر = تمر</p> 	<p>ب + ب + غ + ا + ء = ببغاء</p> 	<p>ا + س + د = اسد</p>
<p>د + ب + ب = دب</p> 	<p>خ + ب + ر = خبز</p> 	<p>خ + و + ت = خوت</p> 	<p>ج + م + ل = جمل</p>
<p>س + ل + ح + ف + ا + ة = سلحفاة</p> 	<p>ز + ر + ا + ف + ة = زرافة</p> 	<p>ر + ج + ل = رجل</p> 	<p>ذ + ه + ب = ذهب</p>
<p>ص + ا + ر + و + خ = صاروخ</p> 	<p>ش + ط + ر + ن + ج = شطرنج</p> 		

عَ + سَ + لٌ

عَسَلٌ =

طَ + بٌ + يٌّ

طَبْيٌ =

طَ + اٌ + وِ + لٌ + ةٌ

طَاوِلَةٌ =

ضِ + فٌ + دٌ + عٌ

ضِفْدَعٌ =

كُ + رَ + ةٌ

كِرَّةٌ =

قِ + دٌ + رٌ

قِدْرٌ =

فِ + لٌ + فِ + لٌ

فِلْفِلٌ =

عَ + نٌ + مٌ

عَنَمٌ =

هَ + لٌ + اٌ + لٌ

هَلَالٌ =

نِ + سٌ + رٌ

نِسْرٌ =

مِ + شٌ + مٌ + شٌ

مِشْمِشٌ =

لٌ + وٌ + زٌ

لَوْزٌ =

يِ + عٌ + سٌ + وٌ + بٌ

يَعْسُوبٌ =

وٌ + زٌ + دٌ

وَرْدٌ =

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

1 - دهرس

هَذِهِ

مَنْ

هَذَا

مَا

الْحَوَارُ

ا: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ

ب: وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ

ا: مَا هَذَا؟

ب: هَذَا قَلَمٌ .

ا: مَا هَذِهِ؟

ب: هَذِهِ مِقْلَمَةٌ .

ا: مَا هَذَا؟

ب: هَذَا كِتَابٌ .

ا: مَا هَذِهِ؟

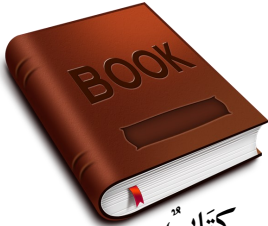
ب: هَذِهِ سَاعَةٌ .

قَلَمٌ

سَاعَةٌ

كِتَابٌ

مِقْلَمَةٌ

مه نمو بيزب باقاي

1

_____ هَذَا

_____ هَذَا

_____ هَذِهِ

_____ هَذِهِ

سۈرەتتىكىلەرنىڭ ئىسمىنى يېزىپ باقاي

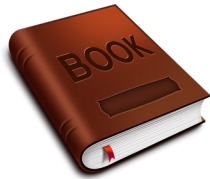
2

.....

.....

.....

.....

الْحِوَارُ الثَّانِي

ا: اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ

ب: وَعَلَيْكُمْ اَلسَّلَامُ

ا: مَنْ هَذَا؟

ب: هَذَا مُحَمَّدٌ .

ا: مَنْ هَذِهِ؟

ب: هَذِهِ آمَنَةُ .

مەنمۇ جاۋاپ بىرىپ باقاي

3

مَنْ هَذَا؟

هَذَا _____ . (مۇھەممەد)

مَنْ هَذِهِ؟

هَذِهِ _____ . (ئامىنە)

15

الْكَلِمَاتُ الْجَدِيدَةُ (يېڭى سۆزلۈكلەر)

بۇ (ئەرلىك جىنسى تۈر)	1 . هَذَا
بۇ (ئاياللىق جىنسى تۈر)	2 . هَذِهِ
دىئالۇگ	3 . اَلْحَوَازُ
كىم	4 . مَنْ
نېمە	5 . مَا
قەلەم	6 . قَلَمٌ
كىتاپ	7 . كِتَابٌ
قەلەمدان	8 . مِقْلَمَةٌ

❖ تَمَارِينْ ❖ (كۆنۈكمە)

تۆۋەندىكىلەرنى قوشۇپ ئوقۇيالايدىمىز؟

4

ك + ت + ا + ب = كِتَاب

ق + ل + م = قَلَم

م + ق + ل + م + ة = مَقْلَمَةٌ

س + ا + ع + ة = سَاعَةٌ

16

تۆۋەندىكىلەرنى رەتلەپ يېزىپ باقاي

5

() ق م ل

() ا ه ذ

() ذ ه ه

() ا ت ب ك

() ة ق ل م م

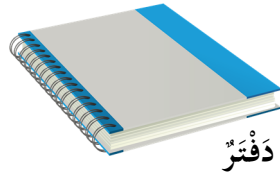
() ا ع س ة

الدَّرْسُ الثَّانِي

2 - دهرس

دَفْتَرٌ

سَيَّارَةٌ

الْحَوَارُ

ا: صَبَاحُ الْحَيْرِ

ب: صَبَاحُ النَّوْرِ

ا: مَنْ أَنْتَ؟

ب: أَنَا عَلِيٌّ .

ا: مَنْ أَنْتَ؟

ب: أَنَا عَبْدُ اللَّهِ .

ا: مَا ذَلِكَ؟

ب: ذَلِكَ دَفْتَرٌ .

ا: وَمَا تِلْكَ؟

ب: تِلْكَ سَيَّارَةٌ .

مهتمو يېزپ باقاي

1

مَا _____؟

مَنْ _____؟

تِلْكَ _____ .

أَنَا _____ .

الْكَلِمَاتُ الْجَدِيدَةُ (يَسْتَعِي سَوَزْلُوكَلَهْر)

سەھەر ، ئەتگەن	1 . صَبَاحٌ
خەيرلىك سەھەر	2 . صَبَاحُ الْحَيْرِ
خەيرلىك سەھەر	3 . صَبَاحُ النُّورِ
مەن (ئەر – ئايال ئوخشاش)	4 . أَنَا
سەن (ئەر كىشىنى كۆرسىتىدۇ)	5 . أَنْتَ
دەپتەر	6 . دَفْتَرٌ
ماشىنا	7 . سَيَّارَةٌ
ئاۋۇ (ئەرلىك جىنسى تۈر)	8 . ذَلِكَ
ئاۋۇ (ئاياللىق جىنسى تۈر)	9 . تِلْكَ

جەمئىي ئۆگەنگەن سۆزلۈك سانى : 17

❖ تَمَارِينٌ ❖ (كۈنۈكمە)

بوش ئورۇننى تولدۇرۇپ باقاي !

2

وَعَلَيْكُمْ _____ .

السَّلَامُ عَلَ _____ .

أَ _____ مُحَمَّدٌ .

مَ _____ أَنْتَ ؟

تِ _____ سَيَّارَةٌ .

ذِ _____ دَفْتَرٌ .

رەسىمگە قاراپ بوش ئورۇنلارنى تولدۇرۇپ باقاي

3

• _____ هَذِهِ

• _____ هَذَا

• _____ ذَلِكَ

• _____ تِلْكَ

• _____ هَذَا

• _____ هَذِهِ

20

تۆۋەندىكىلەرنى راۋان ئوقۇشنى
ئۆگىنىڭلار ۋە دەپتىرىڭلارغا
كۆچۈرۈپ يېزىڭلار!

4

هَذَا عَبْدُ الرَّحْمَانَ .

مَنْ هَذَا ؟

ذَلِكَ قَلَمٌ .

مَا ذَلِكَ ؟

صَبَاحُ النُّورِ !

صَبَاحُ الْحَيْرِ !

هَذِهِ سَيَّارَةٌ

مَا هَذِهِ ؟

أَنَا إِبْرَاهِيمُ .

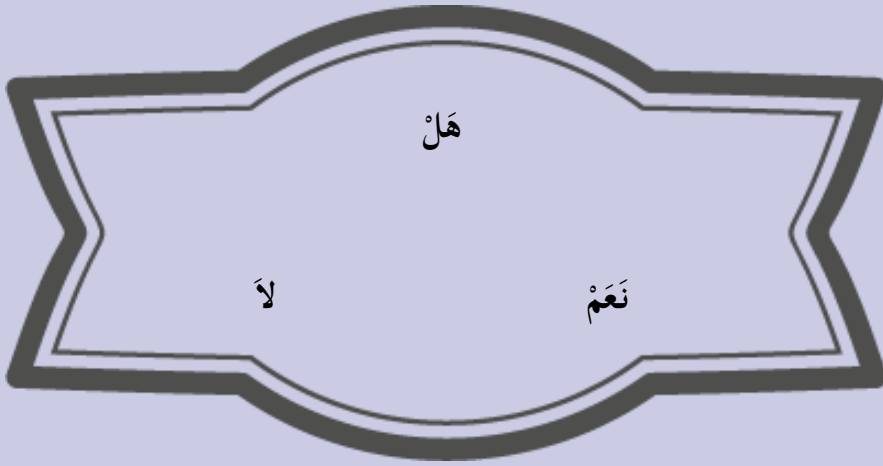
مَنْ أَنْتَ ؟

هَذِهِ فَاطِمَةُ

مَنْ هَذِهِ ؟

الدَّرْسُ الثَّالِثُ

3 - دهرس

الحوار

أ: أهلاً وسهلاً!

ب: أهلاً بك!

أ: من أنت؟

ب: أنا طالب.

أ: هل هذا باب؟

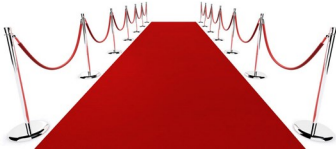
ب: نعم، هذا باب.

أ: هل هذا بساط؟

ب: لا، هذه وسادة.

باب

بساط

وسادة

ملاحظة (مؤاههزه)

ئەرەب تىلىدىكى ئىسىملار ئەرلىك جىنسى تۇر ۋە ئاياللىق جىنسى تۈرگە بۆلۈنىدۇ. ئىنسان ۋە ھايۋان ئەرەك - چىشلىقىغا ئاساسەن ئەرلىك جىنسى تۇر ۋە ئاياللىق جىنسى تۈرگە ئايرىلىدۇ. باشقا ئىسىملار تىل ئادىتىگە ئاساسەن بۆلۈنىدۇ.

«ة» بولسا «ت» نىڭ يەنە بىرخىل يىزىلىشى بولۇپ، ئادەتتە (يۇمۇلاق تە) دەپ ئاتىلىدۇ ۋە ئىسىملارنىڭ كۆپۈنچە ئاياللىق جىنسى تۈرگە تەۋە ئىكەنلىكىنى بىلدۈرۈپ كىلىدۇ.

ئىسىملار

ئاياللىق «ة»

ئەرلىك

مەسلەن:

كاتبَة

كاتب

مُدْرَسَة

مُدْرِس

نَافِذَة

بَحر

مُحْرَضَة

نَجَّار

① ئادەتتە كۆرسىتىش ئالمىشى بولغان <<ھذا>> (يېقىن) ئەرلىك جىنسى تۈرنى ، <<ھذە>> بولسا (يېقىن) ئاياللىق جىنسى تۈرنى كۆرسىتىدۇ.

مەسلەن:

سَيَّارَة
↓
(ئاياللىق)

هَذِهِ
↓
(ئاياللىق)

هَذَا
↓
(ئەرلىك)

مَسْجِدٌ
↓
(ئەرلىك)

②

كۆرسىتىش ئالمىشى بولغان <<ذَلِكَ>> (يىراق) ئەرلىك جىنسى تۈرنى ، <<تِلْكَ>> (يىراق) ئاياللىق جىنسى تۈرنى كۆرسىتىدۇ.

مەسلەن:

طَائِرَةٌ
↓
(ئاياللىق)

تِلْكَ
↓
(ئاياللىق)

جِسْرٌ
↓
(ئەرلىك)

ذَلِكَ
↓
(ئەرلىك)

الْكَلِمَاتُ الْجَدِيدَةُ

مۇ؟ (سوراق ئالمىشى)	1. هَلْ
هەئە	2. نَعَمْ
ياق	3. لَا
ئىشك	4. بَابٌ
گىلەم	5. بَسَاطٌ
ياستۇق	6. وَسَادَةٌ
ئوقۇتقۇچى (ئەر)	7. مُدْرِسٌ
ئوقۇتقۇچى (ئايال)	8. مُدْرِسَةٌ

كاتپ (ئەر)	9. كَاتِبٌ
كاتپ (ئايال)	10. كَاتِبَةٌ
دىڭىز	11. بَحْرٌ
دەرىزە	12. نَافِذَةٌ
ياغاچچى	13. نَجَّارٌ
سىستىرا	14. مُهْرَضَةٌ
مەسجىد	15. مَسْجِدٌ
ماشىنا	16. سَيَّارَةٌ
كوۋرۇك	17. جِسْرٌ
ئايرۇپىلان	18. طَائِرَةٌ

جەمئى ئۆگەنگەن سۆزلۈك سانى: 35

❖ تَمَارِينُ ❖

بوش ئورۇنلارنى مۇۋاپىق كۆرسىتىش ئالماشلىرى بىلەن
ماسلاشتۇرۇپ يىزىپ باقايلى!

1

1. _____ بَابٌ	2. _____ جِسْرٌ
3. _____ نَافِذَةٌ	4. _____ سَيَّارَةٌ
5. _____ وَسَادَةٌ	6. _____ سَيَّارَةٌ
7. _____ مَسْجِدٌ	8. _____ بَحْرٌ

تۆۋەندىكى ئىسىملارنى ئەرلىك جىنسى تۈرگە تەۋە بولغانلىرىغا
بىر سىزىق ، ئاياللىق جىنسى تۈرگە تەۋە بولغانلىرىغا ئىككى سىزىق
سىزىقلار !

2

مُدْرَسَةٌ

مِثْلَمَةٌ

جِسْرٌ

سَاعَةٌ

بَحْرٌ

كِتَابٌ

مَمْرِضَةٌ

مَسْجِدٌ

دېئالوغلارنى تاماملاپ باقاي !

3

صَبَاحُ _____ !

صَبَاحُ التُّورِ !

مَنْ _____ ؟

أَنَا _____ .

هَلْ هَذَا كِتَابٌ ؟

_____ ، هَذَا دَفْتَرٌ .

هَلْ هَذِهِ سَاعَةٌ ؟

نَعَمْ ، _____ سَاعَةٌ .

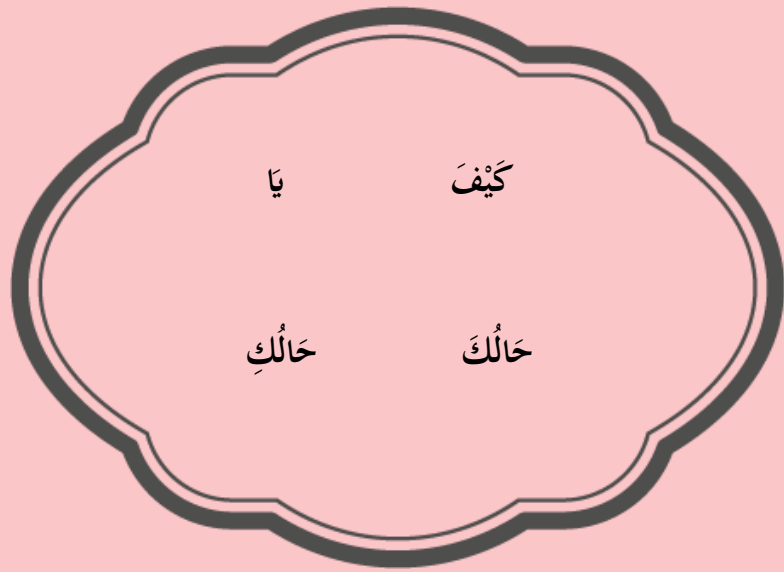
تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ توغرا بولغانلىرىغا << ✓ >> بەلگىسىنى ،
خاتالىرىغا << * >> بەلگىسىنى قويۇڭ !

()	تِلْكَ سَاعَةٌ	()	هَذِهِ قَلَمٌ
()	لَا ، هَذِهِ نَافِذَةٌ	()	هَلْ هَذَا وَسَادَةٌ
()	تِلْكَ جِسْرٌ	()	هَذِهِ بَسَاطٌ
()	ذَلِكَ بَحْرٌ	()	هَذِهِ طَائِرَةٌ

الدَّرْسُ الرَّابِعُ

4 - دهرس

1

الحوار

أحمدُ : السَّلَامُ عَلَيْكُمْ

عِزْفَانُ : وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ يَا أَحْمَدُ .

أحمدُ : كَيْفَ حَالُكَ ؟

عِزْفَانُ : أَحْمَدُ لِلَّهِ ، أَنَا بِخَيْرٍ . وَكَيْفَ حَالُكَ يَا أَحْمَدُ ؟

أحمدُ : أَنَا بِخَيْرٍ أَيْضًا .

عِزْفَانُ : مَعَ السَّلَامَةِ .

أحمدُ : مَعَ السَّلَامَةِ .

ب

الحوار الثاني

زَيْنَبُ : السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا فَاطِمَةُ !

فَاطِمَةُ : وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ .

زَيْنَبُ : كَيْفَ حَالُكَ يَا فَاطِمَةُ ؟

فَاطِمَةُ : أَحْمَدُ لِلَّهِ أَنَا بِخَيْرٍ . وَ أَنْتِ ؟

زَيْنَبُ : أَنَا بِخَيْرٍ أَيْضًا .

فَاطِمَةُ : مَعَ السَّلَامَةِ .

زَيْنَبُ : مَعَ السَّلَامَةِ .

مُلاحَظَةٌ

① سۆز ئاخىرىدىكى <<ك>> قۇشۇمچىسىنىڭ ھەرىكەت ئۆزگىرىشى ، سۆزنىڭ ئەركىشىگە ياكى ئايال كىشىگە قارىتىلغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ .

مەسىلەن:

كَيْفَ حَالِكَ ؟ ئەھۋالىڭىز قانداق ؟ (ئەركىشى)

كَيْفَ حَالِكِ ؟ ئەھۋالىڭىز قانداق ؟ (ئايال كىشى)

② <<يا>> كۆپ قوللىنىلىدىغان چاقىرىق قۇشۇمچىسى بولۇپ ، ئۇيغۇر تىلىمىزدىكى <<ئى/ھەي>> دېگەن مەنىلەرنى بىلدۈرىدۇ .

<<يا>> قوشۇمچىسى كىشى ئىسىملىرى ياكى بەزىبىر ئېنىقسىز ھالەتتىكى ئىسىملارنىڭ ئالدىدا كەلگەندە ، ئۇنىڭ بىلەن قوشۇلۇپ كەلگەن ئىسىملارنىڭ ئاخىرى ئادەتتە يەككە دەمىمە (تاق پىچ) بەلگىسى بىلەن كىلىدۇ .

مەسىلەن:

عَلِيٌّ	يَا عَلِيُّ	مُحَمَّدٌ	يَا مُحَمَّدُ
وَلَدٌ	يَا وَلَدُ	أُسْتَاذٌ	يَا أُسْتَاذُ

الْكَلِمَاتُ الْجَدِيدَةُ

1 . كَيْفَ	قانداق
2 . حَالٌ	ئەھۋال
3 . كِ	سىنىڭ (ئەر)
4 . كِ	سىزنىڭ (ئايال)
5 . يَا	ھەي
6 . خَيْرٌ	ياخشى

7. أَيْضًا
 8. مَعَ السَّلَامَةِ
 9. أُسْتَاذٌ

مۇ ، ھەم
 خەير - خوش
 ئۇستاز ، ئوقۇتقۇچى

جەمئى ئۆگەنگەن سۆزلۈك سانى : 44

❖ تَمَّارِينُ ❖

ساۋاقداشلار ، رەسىمگە ئاساسەن تۆۋەندىكى جۈملىلەرگە
 قوشۇمچىلارنى ماسلاشتۇرايلى !

1

يا _____ !

كَيْفَ حَالُ _____ ؟

يا _____ !

كَيْفَ حَالُ _____ ؟

يا _____ !

كَيْفَ حَالُ _____ ؟

يا _____ !

كَيْفَ حَالُ _____ ؟

تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى كىم توغرا تۇتاشتۇرالايدۇ ؟

2

أَنَا بَخِيرٌ أَيْضًا	أَسْلَامٌ عَلَيْكُمْ
مَعَ السَّلَامَةِ	كَيْفَ حَالِكَ ؟
وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ	صَبَاحُ الْخَيْرِ
صَبَاحُ الثُّورِ	أَنَا
أَنَا بَخِيرٌ	مَا
أَحْمَدُ	وَكَيْفَ حَالِكَ أَنْتَ ؟
هَذَا	مَعَ السَّلَامَةِ

تۆۋەندىكى ھەرپلەردىن پايدىلىق سۆز تۈزەيلى !

3

() ا ف ن ة ذ

() د ا ة و س

() ل م ق

() ا ع س ة

() ا ة ت ك ب

() ج س ر

() ج س د م

() ب ب ا

تۆۋەندىكى جۈملىلەرگە مۇۋاپىق كىلىدىغان ھەركەتلەرنى
قويايلى!

3

ألسلام عليكم

كيف حالك يا محمد؟

أنا بخير والحمد لله

هذه سيارة

هذه نافذة

كيف حالك يا فاطمة؟

ذلك بحر

تلك ساعة

الدَّرْسُ الْخَامِسُ

5 - دهرس

مِنْ

أَيْنَ

هِيَ

هُوَ

الحوار

محمود: السلام عليكم

بشير: وعليكم السلام ورحمة الله وبركاته

محمود: ما اسمك؟

بشير: اسمي بشير. وما اسمك؟

محمود: اسمي محمود.

بشير: من أين أنت؟

محمود: أنا من حوتن. ومن أين أنت؟

بشير: أنا من كاشغر.

محمود: من هو؟

بشير: هو أنور.

محمود: من أين هو؟

بشير: هو من ترفان.

ذَكِيَّةُ : مَسَاءُ الْخَيْرِ !

خَدِيجَةُ : مَسَاءُ النُّورِ !

ذَكِيَّةُ : مَا اسْمُكَ ؟

خَدِيجَةُ : اسْمِي خَدِيجَةُ . وَمَا اسْمُكَ ؟

ذَكِيَّةُ : اسْمِي ذَكِيَّةُ .

ذَكِيَّةُ : مِنْ أَيْنَ أَنْتِ يَا خَدِيجَةُ ؟

خَدِيجَةُ : أَنَا مِنْ أَفْسُو . وَ مِنْ أَيْنَ أَنْتِ ؟

ذَكِيَّةُ : أَنَا مِنْ أَفْسُو أَيْضًا .

خَدِيجَةُ : مَنْ هِيَ ؟

ذَكِيَّةُ : هِيَ صَدِيقَتِي شَهِيدَةٌ .

خَدِيجَةُ : مِنْ أَيْنَ هِيَ ؟

ذَكِيَّةُ : هِيَ مِنْ غُوجَا .

خَدِيجَةُ : أَهْلًا وَ سَهْلًا يَا شَهِيدَةٌ !

شَهِيدَةٌ : أَهْلًا بِكَ !

مەن جاۋاپ بېرىپ باقاي !

1

ما اسمُ _____ ؟

اسمُ _____ .

مِنْ أَيْنَ _____ ؟

أَنَا مِنْ _____ .

مَنْ _____ ؟

أَنَا _____ .

مِنْ أَيْنَ _____ ؟

مِنْ يَارَكَندَ .

مەنمۇ جاۋاپ بېرىپ باقاي !

2

ما اسمُ _____ ؟

اسمُ _____ آمِنَةُ .

أَيْنَ أَنْتِ ؟

أَنَا _____ .

مَنْ _____ ؟

هِيَ _____ .

مِنْ أَيْنَ _____ ؟

هِيَ _____ .

الْكَلِمَاتُ الْجَدِيدَةُ

1. صَدِيقٌ مِ صَدِيقَةٌ ①

دوست ، ئاغىنە

2. مِنْ

دىن ، تىن

3. هُوَ

ئۇ (ئەر كىشىنى كۆرسىتىدۇ)

4. هِيَ

ئۇ (ئايال كىشىنى كۆرسىتىدۇ)

نَسِم	5. اسَم
خوتەن	6. خُوْتَنُ
قەشقەر	7. كَاشْغَرُ
تۇرپان	8. تُرْفَانُ
يەكەن	9. يَزْكَندُ
خەيرلىك كەچ	10. مَسَاءُ الْخَيْرِ
خەيرلىك كەچ	11. مَسَاءُ النُّورِ
ئاقسۇ	12. أَفْسُو
قەيەر	13. أَيِّنَ

جەمئى ئۆگەنگەن سۆزلۈك سانى : 57

الْتَحُوْ (گرامماتىكا)

ضَمَائِرُ رَفْعِ الْمُنْفَصِلَةِ (باش كىلىشتىكى مۇستەقىل كىشىلىك ئالماشلار)

بۇ گرامماتىكىنى چۈشەندۈرۈشتىن بۇرۇن <<ئالماش>> نىڭ نىمە ئىكەنلىكىگە بىر نىزاھات بېرىش كېرەك .

<<ئالماش>> نىسىم ، سان ، سۈپەت قاتارلىق سۆز تۈركۈملىرى ۋە بىر قىسىم ۋاقىت ، ئورۇن ، ھالەت رەۋىشلىرىنىڭ ئورنىغا ئالماشپ كىلىدۇ ۋە بىشىدا تىلغا ئېلىنغان نىسىمنى كۆرسىتىدۇ .

مەن ، بىز ، سىز ، سىلەر ، ئۇ ، ئۇلار قاتارلىقلار باش كىلىشتىكى مۇستەقىل كىشىلىك ئالماشلاردۇر .

مەسىلەن:

ئەھمەت تېرىشچان ئوقۇغۇچى ، ئۇ ھەركۈنى تاپشۇرۇق ئىشلەيدۇ .

خوش ، ئۇنداقتا ئەرەب تىلى ۋە ئۇيغۇر تىلى ئوتتۇرىسىدىكى مۇستەقىل كىشىلىك ئالماشلارنىڭ پەرقى نېمە ؟

ئەرەب تىلىدىكى مۇستەقىل كىشىلىك ئالماشلار بىرلا ۋاقىتتا سان ۋە جىنسى تۈرنىمۇ ئىپادىلەپ كىلەلەيدۇ .

مەسىلەن:

ئۇ		هِيَ	ئۇ		هُوَ
ئۇ (ئىككىسى)		هُمَا	ئۇ (ئىككىسى)		هُمَا
ئۇلار		هُنَّ	ئۇلار		هُمْ

سىز		أَنْتِ	سەن		أَنْتَ
سىلەر (ئىككىڭلار)		أَنْتُمَا	سىلەر (ئىككىڭلار)		أَنْتُمَا
سىلەر		أَنْتُنَّ	سىلەر		أَنْتُمْ

مهن		أَنَا	مهن		أَنَا
بىز		نَحْنُ	بىز		نَحْنُ

❖ تَمَارِينُ ❖

تۆۋەندىكى سۇئاللارنى ھەر بىر ساۋاقداش يارىتىشىدىن
سوراپ ، جاۋابىنى بوش ئورۇنلارغا يازايلى !

3

• كَيْفَ حَالُكَ ؟ _____	• مَنِ أَيْنَ هُوَ ؟ _____
• مَا إِسْمُكَ ؟ _____	• كَيْفَ حَالُكَ ؟ _____
• مَنِ أَيْنَ أَنْتَ ؟ _____	• مَنِ أَيْنَ هِيَ ؟ _____
• مَنِ هُوَ ؟ _____	

تۆۋەندىكىلەردىن كىم توغرىسىنى تاللاپ چىقالايدۇ؟

4

- 1 (صَبَاحُ الْخَيْرِ ! _____)
- ا . وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ . ب . أَنَا بِخَيْرٍ . ج . مَسَاءُ النَّوْرِ . د . صَبَاحُ النَّوْرِ
- 2 (مَا إِسْمُكَ ؟ _____)
- ا . أَنَا أَحْمَدُ . ب . أَهْلَابِكُ . ج . إِسْمِي أَحْمَدُ . د . الْحَمْدُ لِلَّهِ

3 (مَن أَيْنَ هُوَ ؟) _____ .

1 . هُوَ مِنْ أَقْسُو . ب . هَذَا قَلَمٌ . ج . هُوَ بِخَيْرٍ . د . هُوَ تُرْفَانُ

4 (أَهْلًا وَسَهْلًا !) _____ .

1 . نَعَمْ . ب . لَا . ج . إِنْ شَاءَ اللَّهُ . د . أَهْلًا بِكَ

5 (هَلْ هَذَا كِتَابٌ ؟) _____ .

1 . نَعَمْ ، هَذَا كِتَابٌ . ب . نَعَمْ ، هُوَ كِتَابٌ . ج . لَا ، هَذِهِ وَسَادَةٌ . د . أَنَا طَالِبٌ

6 (مَا هَذَا ؟) _____ .

1 . أَنَا مِنْ خُوْتَنَ . ب . هَذَا مُحَمَّدٌ . ج . هَذَا دَفْتَرٌ . د . هَذِهِ مِقْلَمَةٌ

7 (مَن هَذِهِ ؟) _____ .

1 . هِيَ فَاطِمَةٌ . ب . هَذِهِ سَيَّارَةٌ . ج . هَذِهِ جِسْرٌ . د . هَذِهِ فَاطِمَةٌ

تۆۋەندىكى ھەر بىلەردىن پايدىلىق سۆز تۈزەيلى !

5

() س ج م د

() د ص ي ق

() ب ا ص ح

() س ا م

() ف ت در

() ف ي ك

الدَّرْسُ السَّادِسُ

6 - دهرس

الحوار

مَاجِدُ : السَّلَامُ عَلَيْكُمْ

يَلْمَازُ : وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

مَاجِدُ : مَنْ أَيْنَ أَنْتَ ؟

يَلْمَازُ : أَنَا مِنْ تُرْكِيَا .

مَاجِدُ : أَأَنْتَ تُرْكِيٌّ ؟

يَلْمَازُ : نَعَمْ ، أَنَا تُرْكِيٌّ .

يَلْمَازُ : مَا جِنْسِيَّتُكَ يَا مَاجِدُ ؟

مَاجِدُ : أَنَا إِيرَانِيٌّ .

الحوار الثاني

مَرْيَمُ : السَّلَامُ عَلَيْكُمْ

سَارَةُ : وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

مَرْيَمُ : مَنْ أَيْنَ أَنْتِ يَا سَارَةُ ؟

سَارَةُ : أَنَا مِنْ فِلِسْطِينِ .

مَرْيَمُ : أَأَنْتِ فِلِسْطِينِيَّةٌ ؟

سَارَةُ : نَعَمْ ، أَنَا فِلِسْطِينِيَّةٌ ، مَا جِنْسِيَّتُكَ يَا مَرْيَمُ ؟

مَرْيَمُ : أَنَا مِصْرِيَّةٌ .

سَارَةُ : أَهْلًا وَسَهْلًا .

سۇئاللارغا جاۋاپ بىرەلەيمەن

1

أنا من سُورِيَا ، مِنْ أَيْنَ أَنْتَ ؟ _____ .

أنا مِصْرِيٌّ ، مَا جِنْسِيَّتُكَ ؟ أنا _____ .

أَنْتَ عِرَاقِيٌّ ؟ _____ .

أَنْتَ مِصْرِيَّةٌ ؟ _____ .

أَنْتَ مِنْ لِيْبِيَا ؟ _____ .

الْكَلِمَاتُ الْجَدِيدَةُ

1. تُرْكِيَا

تۈركىيە

2. تُرْكِيٌّ

تۈركىيەلىك

3. إِيرَانُ

ئىران

4. إِيرَانِيٌّ

ئىرانلىق

5. جِنْسِيَّةٌ

دۆلەت تەۋەلىك

6. فِلِسْطِينٌ

پەلەستىن

7. مِصْرِيَّةٌ

مىسىرلىق

8. أ

مۇ (سۇئال ئۇلانمىسى)

التَّحْوُّ

① أ (سؤال ئۇلانمىسى)

سؤال ئۇلانمىسى <<أ>> ، <<هَلْ>> بىلەن ئوخشاش قوللىنىلىدۇ .

مەسلەن:

هَلْ هُوَ مُدَرِّسٌ ؟ ئۇ ئوقۇتقۇچىمۇ ؟

أ هُوَ مُدَرِّسٌ ؟ ئۇ ئوقۇتقۇچىمۇ ؟

<<هَلْ>> بىلەن پەرقلەندىغان يېرى ، <<أ>> ئادەتتە قايتۇرما سوراق جۈملىلەردىمۇ كىلىدۇ .

مەسلەن:

﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ﴾ ئاللاھ ئەڭ ئادىل ھۆكۈم قىلغۇچى ئەمەسمۇ !؟

﴿أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ﴾ (ئى مۇھەممەد!) سىنىڭ كۆكسىڭنى (ھىدايەت،

ھىكمەت ۋە قۇرئان نۇرى بىلەن) كەڭ قىلىپتۇقمۇ !؟

② يَّ / يَاءُ التَّسْبِيئَةِ (تەۋەلىك يا)

يەر جاي ناملىرىنىڭ ئاخىرىغا <<يَّ>> نىڭ قوشىلىشى بىلەن ياسىلىدىغان بولۇپ ، مەلۇم بىر كىشىنىڭ شۇ دۆلەت ياكى ئىرققا تەۋە ئىكەنلىكىنى بىلدۈرۈپ بىرىدۇ .

ئەگەر سۆزلىگۈچى ئايال بولسا <<ة>> نى قوشۇش ئارقىلىق ئىپادىلىنىدۇ .

مەسلەن:

مِصْرِيَّةٌ

مِصْرِيٌّ

← مِصْرٌ

عِرَاقِيَّةٌ

عِرَاقِيٌّ

← العِرَاقُ

يَمَنِيَّةٌ

يَمَنِيٌّ

← اليَمَنُ

تَمَارِينُ ❖

تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ خاتالىرىنى تېپىپ توغۇرلاپ يېزىڭلار!

2

- مَنْ أَيْنَ هِيَ؟ _____ ؟ أَنَا فَلِسْطِينُ . _____ .
- مَا حَالُكَ؟ _____ ؟ هَذِهِ أَحْمَدُ . _____ .
- مَنْ هَذِهِ؟ _____ ؟ هَذِهِ كِتَابٌ . _____ .
- كَيْفَ إِسْمُكَ؟ _____ ؟ أَنَا خَيْرٌ . _____ .
- كَمِ هُوَ؟ _____ ؟ ذَلِكَ فَاطِمَةُ . _____ .

تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇپ مۇلاھىزە قىلايلى!

3

أَنَا طَالِبٌ	} لَا ،	أَنَا طَالِبٌ	} نَعَمْ ،	أَنْتَ طَالِبٌ	} هَلْ ،
أَنَا طَالِبَةٌ		أَنَا طَالِبَةٌ		أَنْتِ طَالِبَةٌ	
أَنَا طَالِبٌ	} لَا ،	أَنَا طَالِبٌ	} نَعَمْ ،	أَنْتَ طَالِبٌ	} أ ،
أَنَا طَالِبَةٌ		أَنَا طَالِبَةٌ		أَنْتِ طَالِبَةٌ	

هُوَ مُدَرِّسٌ	} ، لا ،	هُوَ مُدَرِّسٌ	} ، نَعَمْ ،	هُوَ مُدَرِّسٌ	} هَلْ
هِيَ مُدَرِّسَةٌ		هِيَ مُدَرِّسَةٌ		هِيَ مُدَرِّسَةٌ	
هُوَ مُدَرِّسٌ	} ، لا ،	هُوَ مُدَرِّسٌ	} ، نَعَمْ ،	هُوَ مُدَرِّسٌ	} أ
هِيَ مُدَرِّسَةٌ		هِيَ مُدَرِّسَةٌ		هِيَ مُدَرِّسَةٌ	

تۆۋەندىكى جۈملىلەرگە مۇۋاپىق كىلىدىغان ھەركەتلەرنى قويايلى !

4

من أين أنت يا سارة ؟

ما جنسيتك يا ماجد ؟

أنا إيراني .

أنا مصرية .

هل هذه وسادة ؟

أنا بخير أيضا .

أنا من أقسو أيضا .

هي صديقتي فاطمة .

5 تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇپ مەشىق قىلايلى !

أَنَا سُورِي

أَنَا مِنْ سُورِيَا

أَنَا بِخَيْرٍ

أَنْتَ مِنْ عِرَاقٍ

أَنْتَ بِخَيْرٍ

أَنْتَ بِخَيْرٍ

أَنْتَ عِرَاقِيٌّ

هِيَ بِخَيْرٍ

هُوَ بِخَيْرٍ

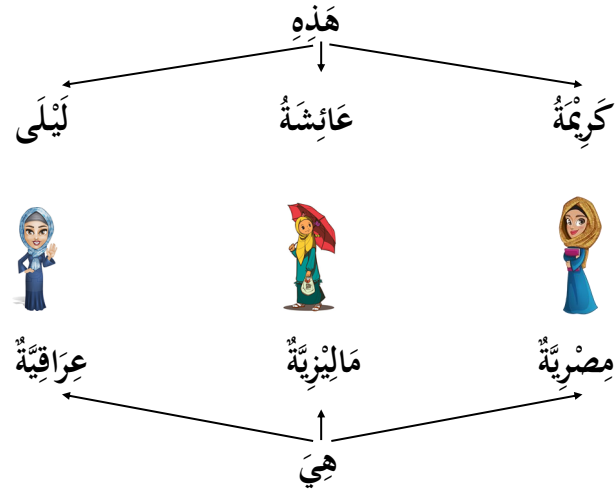
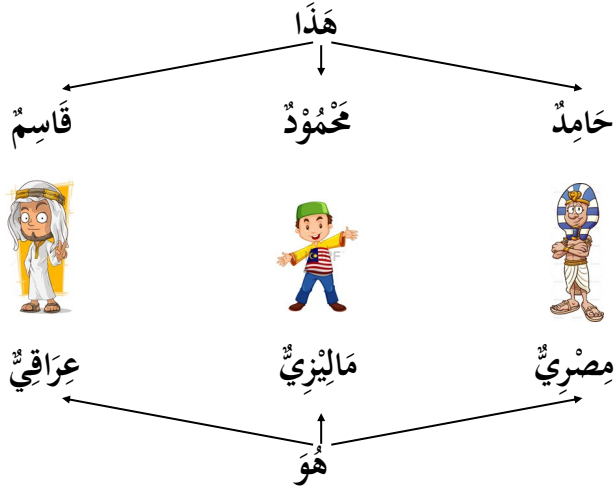
أَنْتَ مِنْ مِصْرٍ

نَحْنُ مِنْ مِصْرٍ

نَحْنُ بِخَيْرٍ

تۆۋەندىكىلەردىن نېمىنى ھىس قىلىدىڭىز ؟

6

الدَّرْسُ السَّابِعُ

7 - دهرس

الحوار

أ : أَيْنَ الدَّفْتَرِ يَا حَامِدُ ؟

ب : الدَّفْتَرُ هُنَا .

أ : هَلْ هَذَا الْقَلَمُ جَمِيلٌ ؟

ب : نَعَمْ ، هَذَا الْقَلَمُ جَمِيلٌ جَدًّا .

أ : أَيْنَ الْقَامُوسُ ؟

ب : الْقَامُوسُ هُنَاكَ .

الحوار الثاني

أ : مَا هَذِهِ يَا سَاحِدَةُ ؟

ب : هَذِهِ حَقِيبَةٌ .

أ : لِمَنْ هَذِهِ الْحَقِيبَةُ .

ب : هَذِهِ الْحَقِيبَةُ لِمَرْيَمَ .

أ : هَلْ هَذِهِ الْحَقِيبَةُ ثَقِيلَةٌ ؟

ب : نَعَمْ ، هَذِهِ الْحَقِيبَةُ ثَقِيلَةٌ .

سۇئاللارغا جاۋاب بىرەلەيمەن

1

- لِمَنْ هَذِهِ الْحَقِيبَةُ؟ _____ .
- هَلْ هَذَا قَلَمٌ؟ _____ .
- أَيْنَ الْقَامُوسُ؟ _____ .
- هَلْ هَذَا الْقَلَمُ جَمِيلٌ؟ _____ .
- هَلْ هَذِهِ الْحَقِيبَةُ ثَقِيلَةٌ؟ _____ .

51

الْكَلِمَاتُ الْجَدِيدَةُ

شر	1. أَسَدٌ
تاۋۇز	2. بِطِّيخٌ
خورما	3. تَمْرٌ
بُغْصِر	4. ثَقِيلٌ مِ ثَقِيلَةٌ
تۆلكە	5. نُعْلَبٌ جِ نُعَالِبُ ^①
تاغ	6. جَبَلٌ جِ جِبَالٌ
ناھايىتى ، بەك	7. جِدًّا
چىرايلىق	8. جَمِيلٌ

① ج كۆپلۈكنى بىلدۈرىدۇ.

ئارغامچا	9. حَبْلٌ
خەرتە	10. حَرِيْطَةٌ
خوراز	11. دِيْكٌ
بۆرە	12. ذِيْبٌ
ئانار	13. رُمَانٌ
زەنجىۋىل	14. زُنْجَبِيْلٌ
بېلىق	15. سَمَكٌ
قىش (پەسلى)	16. شِتَاءٌ
قارچىغا	17. صَفْرٌ
مىھمان	18. ضَيْفٌ جِ ضَيْوْفٌ
ئوقۇغۇچى	19. طَالِبٌ
دۈمبە	20. ظَهْرٌ
بايراق	21. عِلْمٌ
قاغا	22. غُرَابٌ
دېھقان	23. فَلَاحٌ
قامۇس	24. قَامُوسٌ
بۇغداي	25. قَمْحٌ
گىلاس	26. كَرَزٌ
نىك ، ئۈچۈن	27. لِ
كىمىنىڭ	28. لِ + مَنْ = لِمَنْ

تل	29. لِسَانٌ
بانان	30. مَوْزٌ
يولۋاس، يىلپىز	31. نَمْرٌ
ئەلئىھرام	32. هَرَمٌ
بۇيەر	33. هُنَا
ئاۋۇ يەر	34. هُنَاكَ
ۋەتەن	35. وَطَنٌ
يىڭناغۇچ	36. يَعْسُوبٌ

جەمئى ئۆگەنگەن سۆزلۈك سانى : 101

النَّحْوُ

1) ئىنقىلىق ئالامىتى (ئىنىق ئارتىكال) : <<ال>>

ئىنقىلىق ئالامىتى بولغان <<ال>> ئىسىملارنىڭ ئالدىغا قوشۇلدى ۋە قوشۇپ يىزىلغىنىدا ئىنقىسز ھالەتتىكى ئىسىملارنى ئىنىق ھالەتكە ئايلاندۇرۇپ ، ئۇنىڭ مۇئەييەنلىكىنى (يەنى ئىككىنچى قىتىم تىلغا ئىلىنغانلىقىنى ياكى كۆڭۈلگە ئايان ئىكەنلىكىنى ۋە ياكى جىنسى تۈرنى ئىپادىلەيدىغانلىقىنى) بىلدۈرىدۇ. ئىسىملارغا ئىنقىلىق ئالامىتى <<ال>> قوشۇلغاندىن كىيىن نۇنلاشتۇرۇپ ئوقۇلمايدۇ.

مەسىلەن:

مُدْرَسٌ ← الْمُدْرَسُ

قَلَمٌ ← الْقَلَمُ

حَقِيبَةٌ ← الْحَقِيبَةُ

وَلَدٌ ← الْوَلَدُ

2) ئەرەب تىلىدا 28 ھەرپ بولۇپ ، بۇلاردىن 14 ھەرپ ئاي ھەرىپى <<الْحُرُوفُ الْقَمَرِيَّةُ>> ، 14 ھەرپ قۇياش ھەرىپى <<الْحُرُوفُ الشَّمْسِيَّةُ>> دىيىلىدۇ . ئادەتتە ئاي ھەرپلىرى بىلەن باشلانغان ئىنقىسز ئىسىملارنىڭ ئالدىغا <<ال>> نى قوشقاندا ، قوشقاندا ، <<ال>> دىكى <<ل>> ئوقۇلىدۇ .

مەسىلەن: قَمَرٌ الْقَمَرُ

قۇياش ھەرپلىرى بىلەن باشلانغان ئىنقىسز ئىسىملارنىڭ ئالدىغا <<ال>> نى قوشقاندا ، <<ال>> دىكى <<ل>> ئوقۇلمايدۇ ، ئەمما يازغاندا قوشۇپ يىزىلىدۇ .

مەسىلەن: شَمْسٌ الشَّمْسُ

❖ تَمَارِينُ ❖

2) تۆۋەندىكى ئىسىملاردىن ئاي ھەرپلىرىگە بىر سىزىق ، قۇياش ھەرپلىرىگە ئىككى سىزىق سىزىقلار !

سَاعَةٌ ← سَاعَةٌ	الْحُرَيْطَةُ ← حُرَيْطَةٌ
الْحَقِيبَةُ ← حَقِيبَةٌ	الدَّفْتَرُ ← دَفْتَرٌ
الطَّالِبُ ← طَالِبٌ	الْكِتَابُ ← كِتَابٌ
القَامُوسُ ← قَامُوسٌ	السِّيَّارَةُ ← سَيَّارَةٌ
المَسْجِدُ ← مَسْجِدٌ	المُدْرَسُ ← مُدْرَسٌ

3

تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇڭ ۋە ھەركەتلىرىنى قوياڭ!

الرجل	القمر	الساعة	الباب
بحر	طائرة	الجسر	ممرضة
المقلمة	الوسادة	الكاتب	النافذة
القاموس	الثقيل	الصديق	أستاذ

4

تۆۋەندىكى سۆزلەرنى بوش ئورۇنلارغا تاللاپ قويۇڭلار!

طَالِبٌ / مَنْ / مَحْمُودٌ / السَّيَّارَةُ / مُدْرَسٍ / الْبَيْتِ

- هَذَا الْقَلَمُ لِ _____ .
- هَذَا الْكِتَابُ لِ _____ .
- هَذِهِ _____ لِإِبْرَاهِيمَ .
- لِمَنْ هَذَا _____ .
- وَهَذَا الْكِتَابُ لِ _____ .
- لِ _____ هَذِهِ الْمَقْلَمَةُ .

تۆۋەندىكى ھەرپلەردىن پايدىلىق سۆز تۈزەيلى!

5

- اس ل ن ()
- ص ق ر ()
- ه ظ ر ()
- ح م ق ()
- ب ح ل ()
- ا ب ر غ ()
- ا ط ب ل ()
- ي ق ل ث ()
- م ه ر ()
- ك م س ()
- و ق م س ا ()
- ج ل ب ()

الْحُرُوفُ الشَّمْسِيَّةُ

أَلْ نَمَكُ قوشۇلشى	ئىنقىسىز ھالەت	ھ
التَّمْرُ	تَمْرٌ	ت
التُّعَلْبُ	تُعَلَبُ	ث
الدِّيكُ	دِيكٌ	د
الدِّئْبُ	دِئْبٌ	ذ
الرُّمَانُ	رَمَانٌ	ر
الرَّجَبِيلُ	رَجَبِيلٌ	ز
السَّمَكُ	سَمَكٌ	س
السِّتَاءُ	سِتَاءٌ	ش
الصِّفْرُ	صِفْرٌ	ص
الصَّيْفُ	صَيْفٌ	ض
الطَّالِبُ	طَالِبٌ	ط
الظَّهْرُ	ظَهْرٌ	ظ
اللِّسَانُ	لِسَانٌ	ل
التَّمْرُ	تَمْرٌ	ن

الْحُرُوفُ الْقَمَرِيَّةُ

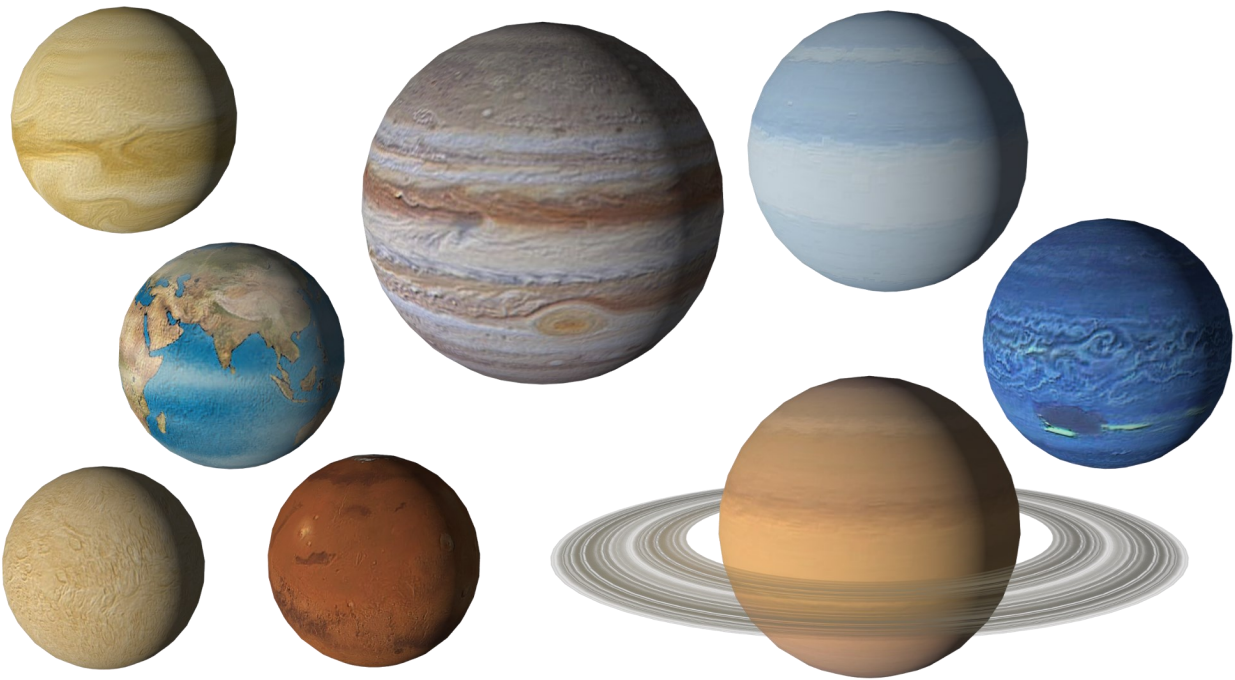
أَلْ نَمَكُ قوشۇلشى	ئىنقىسىز ھالەت	ھ
الْأَسَدُ	أَسَدٌ	ا
البَطِيخُ	بَطِيخٌ	ب
الجَبَلُ	جَبَلٌ	ج
الحَبْلُ	حَبْلٌ	ح
الخَرِيطَةُ	خَرِيطَةٌ	خ
العَلَمُ	عَلَمٌ	ع
العُرَابُ	عُرَابٌ	غ
الفَلَاخُ	فَلَاخٌ	ف
القَمْحُ	قَمْحٌ	ق
الكَرَزُ	كَرَزٌ	ك
المَوْزُ	مَوْزٌ	م
الهَرَمُ	هَرَمٌ	ه
الوَطَنُ	وَطَنٌ	و
الْيَعْسُوبُ	يَعْسُوبٌ	ي

دەرىستىكى دىئالوگلار ئىچىدىن ئاي ھەرىپى ۋە قۇياش ھەرىپى بىلەن
باشلانغان سۆزلەرنى تىپىپ چىقايلى!

5

قۇياش ھەرىپى

ئاي ھەرىپى

الدَّرْسُ الثَّامِنُ

8 - دهرس

المُراجَعَةُ

ته كرار

تەكرار

1

تۆۋەندىكى بوش ئورۇنلارنى تولدۇرايلى!

مَ _____ أَنْتَ؟ ذَ _____ دَفْتَرٌ .

أَ _____ مُحَمَّدٌ . تِ _____ سَيَّارَةٌ .

هَلْ هَ _____ بَابٌ؟ هَ _____ هَذِهِ وَسَادَةٌ؟

نَ _____ ، أَنَا طَالِبٌ . مِنْ أ _____ أَنْتَ؟

بوش ئورۇنلارنى مۇۋاپىق يېقىننى كۆرسىتىش ئالماشلىرى بىلەن ماسلاشتۇرۇپ

2

يېزىپ باقايلى!

نَافِذَةٌ _____ بَحْرٌ _____ مُمْرِضَةٌ _____

جِسْرٌ _____ سَيَّارَةٌ _____ مَسْجِدٌ _____

دِيكٌ _____ طَالِبٌ _____ خَرِيْطَةٌ _____

بوش ئورۇنلارنى مۇۋاپىق يىراقنى كۆرسىتىش ئالماشلىرى بىلەن ماسلاشتۇرۇپ

3

يېزىپ باقايلى!

بَابٌ _____ وَسَادَةٌ _____ مَدْرَسَةٌ _____

كَاتِبٌ _____ دَفْتَرٌ _____ قَامُوسٌ _____

فَلَّاحٌ _____ حَقِيْبَةٌ _____ فَاطِمَةٌ _____

4

دەئالوگتىكى بوش ئورۇنلارنى تولدۇرايلى !

رِيحَانُ : _____ .

مَحْمُودٌ : صَبَاحُ النَّوْرِ .

رِيحَانُ : _____ ؟

مَحْمُودٌ : إِسْمِي مَحْمُودٌ ، وَمَا إِسْمِي _____ ؟

رِيحَانُ : _____ كَيْفَ حَالُ _____ ؟

مَحْمُودٌ : _____ وَ كَيْفَ حَالِكِ ؟

رِيحَانُ : أَنَا مِنْ كَاشْغَرٍ . وَمِنْ أَيْنَ أَنْتَ ؟

مَحْمُودٌ : _____ مِنْ أَفْسُوسٍ .

رِيحَانُ : _____ .

مَحْمُودٌ : مَعَ السَّلَامَةِ .

تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ توغرا بولغانلىرىغا بەلگىسىنى ،

خاتالىرىغا بەلگىسىنى قويۇڭ !

5

() هَذِهِ كِتَابٌ

() أَنَا تُرْكِيَا

() هِيَ خَدِيجَةٌ

() هُوَ مُدْرِسَةٌ

() أَنَا طَالِبَةٌ

() هِيَ مِنْ فِلِسْطِينِيٍّ

() هُوَ بَحِيرٌ

() أَنَا إِيرَانِيٌّ

() أَ أَنْتِ مِصْرِيَّةٌ ؟

() أَلْظَهْرُ

() ذَلِكَ دَفْتَرٌ

() نَحْنُ طَالِبٌ

1 (أَحْمَدُ : _____ .

بَشِيرٌ : أَنَا بِخَيْرٍ .

أ . كَيْفَ حَالِكَ . ب . مَا إِسْمُكَ . ج . إِسْمِي أَحْمَدُ . د . صَبَاحُ الْخَيْرِ .

2 (يُؤْنَسُ : مَا إِسْمُكَ ؟

يَعْقُوبُ : اسْمِي _____ .

أ . أَحْمَدُ . ب . يُؤْسَفُ . ج . يَعْقُوبُ . د . يُؤْنَسُ .

3 (مِنْ _____ أَنْتَ ؟

أَنَا مِنْ إِيرَانَ .

أ . هُوَ . ب . أَيْنَ . ج . هِيَ . د . هَذَا .

4 (هَذِهِ آمِنَةٌ . هِيَ _____ .

أ . عِرَاقٌ . ب . عِرَاقِيٌّ . ج . مِصْرٌ . د . مِصْرِيَّةٌ .

5 (لِمَنْ هَذِهِ _____ ؟

أ . حَقِيبَةٌ . ب . الْحَقِيبَةُ . ج . مَقْلَمَةٌ . د . ثَقِيلَةٌ .

6 (مُدْرِسٌ : مَنْ أَنْتَ ؟

طَالِبٌ : أَنَا _____ .

أ . أَنَا . ب . مَنْ . ج . طَالِبَةٌ . د . طَالِبٌ .

تۆۋەندىكى سۆزلەرگە ھەركەت قويۇڭ!

7

الصقر	صقر	الذئب	ذئب	المسجد	مسجد
رمان	خريطة	طالب	الطالبة	الكرز	فلاح
لسان	الموز	القاموس	العلم	حبل	السمك
صديق	البطيخ	نمر	يعسوب	وطن	هرم

ئىلگىرىكى دەرسلەردە ئۆگەنگەن باش كىلىشتىكى مۇستەقىل كىشىلىك ئالماشلارنى ئەسلەپ چىقايلى!

1 - شەخس	2 - شەخس		3 - شەخس		شەخس
ئەر - ئايال	ئاياللىق	ئەرلىك	ئاياللىق	ئەرلىك	جانس
أنا	أنتِ	أنت	هي	هو	بىرلىك
نحن	أنثى		هنا		ئىككىلىك
	أنثى	أنتم	هن	هم	كۆپلۈك

الدَّرْسُ التَّاسِعُ
9 - دهرس

الحوار

يحيى : أين بيتك ؟

عبد الوهاب : بيتي في سفاكوي .

يحيى : هل بيتك قريب من المدرسة ؟

عبد الوهاب : لا ، بيتي بعيد عن المدرسة .

يحيى : أين مدرستك ؟

عبد الوهاب : مدرستي في سفاكوي أيضا . أمّا هي بعيدة عن بيتي .

عبد الوهاب : أين بيتك ؟

يحيى : بيتي في الفاتح .

عبد الوهاب : أنا مسرور بلقائك .

يحيى : أنا مسرور بمعرفتك .

الحوار الثاني

عالية : من هي يا مرضية ؟

مرضية : هي زميلتي .

عالية : ما اسمها ؟

مرضية : اسمها منيرة .

عالية : ما جنسيتها ؟

مرضية : جنسيتها المغرب .

مرضية : يا منيرة ، هذه صديقتي عالية . نحن من بلد واحد .

منيرة : أهلاً وسهلاً يا عالية . أنا مسرور بمعرفتك .

1 سۇئاللارغا جاۋاپ بىرلەيمەن

أَيْنَ بَيْتِكَ؟ _____ .

مَا اسْمُكَ؟ _____ .

أَيْنَ مَدْرَسَتُكَ؟ _____ .

هَلْ بَيْتُكَ قَرِيبٌ عَنِ الْمَدْرَسَةِ؟ _____ .

هَلْ مَدْرَسَتُكَ فِي إِسْطَنْبُولَ أَمْ فِي أَنْقَرَةَ؟ _____ .

هَلْ حَقِيبَتُكَ خَفِيفَةٌ أَمْ ثَقِيلَةٌ؟ _____ .

أَلْكَلِمَاتُ الْجَدِيدَةُ

1. فِي دا ، ده ، تا ، ته (ئالدى قوشۇلغۇچى)

2. سَفَاكُوِي سەفاكۆي (جاي نامى)

3. قَرِيبٌ يېقىن

4. بَعِيدٌ يىراق

5. أَمَّا ئەمما ، بىراق

6. فَاتِحٌ فاتىخ (جاي نامى)

7. مَسْرُورٌ خۇشال ، شاد

8. لِقَاءٌ ئۇچرىشىش

9. مَعْرِفَةٌ تونۇش

10. وَاسِعٌ كەڭرى

ساۋاقداش	11 . زَمِيْلٌ مِ زَمِيْلَةً
ماراكەش	12 . الْمَغْرِبُ
يۇرت ، شەھەر	13 . بَلَدٌ
بر	14 . وَاحِدٌ
ياكى	15 . أُمَّ
سنىپ ، پەسل	16 . فَصْلٌ
مەكتەپ	17 . مَدْرَسَةٌ
ئانا	18 . أُمَّ
يىنىك ، يەڭگىل	19 . حَفِيْفٌ مِ حَفِيْفَةً
تل	20 . لُغَةٌ

جەمئى ئۆگەنگەن سۆزلۈك سانى: 121

النَّحْوُ

ضَمَائِرُ جَرِّ الْمُتَّصِلَةِ (ئىگىلىك كىلىشتىكى قوشۇلغۇچى كىشىلىك ئالماشلار)

ئىگىلىك كىلىشتىكى قوشۇلغۇچى كىشىلىك ئالماشلار پەقەت نىسىم ياكى ئالدى قوشۇلغۇچىلارغا قوشۇلۇپ كىلىدىغان بولۇپ ، ئۆز ئالدىغا مۇستەقىل كىلەلمەيدۇ . نىسىم ياكى ئالدى قوشۇلغۇچىلارغا قوشۇلۇپ كەلگەندە ، <<مېنىڭ ، سېنىڭ ، ئۇنىڭ>> دىگەنگە ئوخشاش مەنلەرنى بىلدۈرۈپ كىلىدۇ ۋە تەرجىمە قىلغاندا ئاخىرىدىن بىشىغا قاراپ تەرجىمە قىلىندۇ .

مەسلەن:

بَيْتِي (مىنىڭ ئۆيۈم) بَيْتِكَ (سېنىڭ ئۆيۈڭ) بَيْتُهُ (ئۇنىڭ ئۆيى) بَيْتُنَا (بىزنىڭ ئۆيىمىز)
 قَلَمِي (قەلىمىم) قَلَمِكَ (قەلىمىڭ) قَلَمُهُ (قەلىمى) قَلَمُنَا (قەلىمىمىز)

ئىگىلىك كىلىشتىكى قوشۇلغۇچى كىشىلىك ئالماشلارنى ، بىز ئۆگەنگەن ھەرقانداق بىر ئىسىم ياكى ئالدى قوشۇلغۇچىغا قوشۇپ سۆز بىرىكمىسى تۈزەلەيمىز .

مەسلەن:

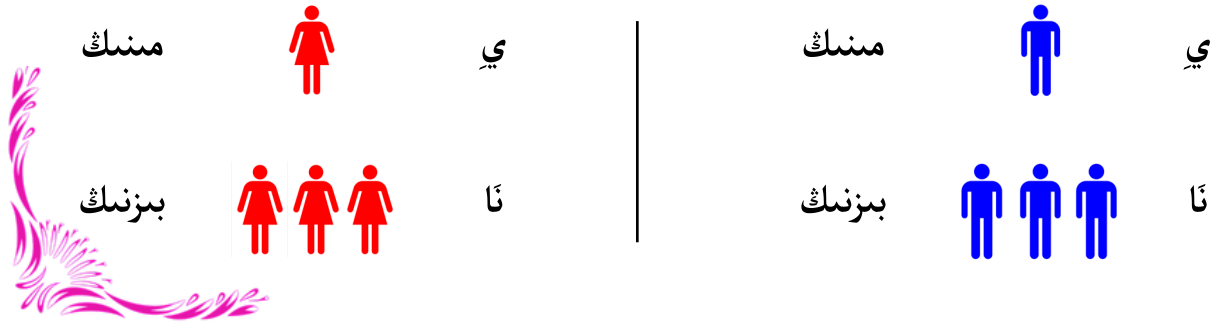
كِتَابُكَ كِتَابُهُ كِتَابِكِ كِتَابِهَا

ئەرەب تىلىدىكى قوشۇلغۇچى كىشىلىك ئالماشلار بىرلا ۋاقىتتا سان ۋە جىنسى تۈرىنىمۇ ئىپادىلەپ كىلەلەيدۇ .

مەسلەن:

ئۇنىڭ		هَآ	ئۇنىڭ		هُ
ئۇنىڭ (ئىككىسى)		هُمَا	ئۇنىڭ (ئىككىسى)		هُمَا
ئۇلارنىڭ		هُنَّ	ئۇلارنىڭ		هُمَّ

سىزنىڭ		كِ	سىنىڭ		كِ
سىلەرنىڭ (ئىككىڭلار)		كُما	سىلەرنىڭ (ئىككىڭلار)		كُما
سىلەرنىڭ		كُنَّ	سىلەرنىڭ		كُمَّ

✧ تمارين ✧

2 تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇپ مەشىق قىلىڭ ۋە تەرجىمە قىلىڭ

صَدِيقِي	صَدِيقُنَا	صَدِيقُكَ	صَدِيقُكُمَا	صَدِيقُهَا	صَدِيقُكُنَّ	صَدِيقُكُنَّ
عَلْمٌ	عَلْمُنَا	عَلْمُكَ	عَلْمُهُمَا	عَلْمِي	عَلْمُكُنَّ	عَلْمُهُنَّ
قَامُوسٌ	قَامُوسُنَا	قَامُوسُكَ	قَامُوسُكُمَا	قَامُوسِي	قَامُوسُكُنَّ	قَامُوسُهُنَّ
بَطِيخٌ	بَطِيخُنَا	بَطِيخُكَ	بَطِيخُكُمَا	بَطِيخِي	بَطِيخُكُنَّ	بَطِيخُهُنَّ
زَمِيلٌ	زَمِيلُنَا	زَمِيلُكَ	زَمِيلُكُمَا	زَمِيلِي	زَمِيلُكُنَّ	زَمِيلُهُنَّ
بَلَدٌ	بَلَدُنَا	بَلَدُكَ	بَلَدُكُمَا	بَلَدِي	بَلَدُكُنَّ	بَلَدِي
خَرِيطَةٌ	خَرِيطَتُنَا	خَرِيطَتُكَ	خَرِيطَتُكُمَا	خَرِيطَتِي	خَرِيطَتُكُنَّ	خَرِيطَتُهُنَّ
حَقِيبَةٌ	حَقِيبَتُنَا	حَقِيبَتُكَ	حَقِيبَتُكُمَا	حَقِيبَتِي	حَقِيبَتُكُنَّ	حَقِيبَتُهُنَّ

تۆلگىگە ئاساسەن تۆۋەندىكى ئىسىملارغا ئىگىلىك
كىلىشتىكى قوشۇلغۇچى كىشىلىك ئالماشلارنى

3

قوشۇڭ

فَصْلٌ: فَصْلُهُ فَصْلُهَا فَصْلُهُمْ فَصْلُهُمَا فَصْلُهُنَّ فَصْلُكَ فَصْلُكُمْ فَصْلُكُمْمَا فَصْلُكُمْ فَصْلِي فَصْلُنَا

لِسَانٌ:

رُمَّانٌ:

سَاعَةٌ:

مَقْلَمَةٌ:

بَابٌ:

دَفْتَرٌ:

بَيْتٌ:

مُدْرَسٌ:

بَسَاطٌ:

تۆۋەندىكىلەرنى مۇلاھىزە قىلىش ئارقىلىق نىمە ئۈچۈن شۇنداق
ئۆزگەرگەنلىكىگە دىققەت قىلىڭ

4

مِنْ + الْبَيْتِ = مِنَ الْبَيْتِ

عَنْ + الْمَدْرَسَةِ = عَنِ الْمَدْرَسَةِ

مَنْ + اهْتَدَى = مَنِ اهْتَدَى

مَنْ + اضْطُرَّ = مَنِ اضْطُرَّ

تۆۋەندىكى ئايەتلەرنى قايتا كۆچۈرۈپ يىزىڭلار ۋە ئىگلىك كىلىشتىكى

5

قوشۇلغۇچى كىشىلىك ئالماشلارنى تىپىڭلار

﴿وَلِيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيَسْئَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ﴾ سورة العنكبوت 13

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ﴾ سورة الأحزاب 59

﴿يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ﴾ سورة البقرة 19

﴿إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ سورة النجم 11

﴿رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ﴾ سورة هود 45

تۆۋەندىكىلەرنى مۇلاھىزە قىلايلى

6

ما

اسْمُكَ؟

اسْمِي

اسْمُكَ؟

اسْمِي

اسْمُهُ؟

اسْمُهُ

اسْمُهَا؟

اسْمُهَا

أَنُورُ

خَدِيجَةُ

مَحْمُودُ

عَائِشَةُ

اسْمِي

أَكْرَمُ

اسْمُهُ

كَرِيمَةٌ

اسْمُهَا

بِحَيْثُ	}	أَنَا	حَالِكُ؟	}	كَيْفَ	}	وَاسِعٌ	فَصْلِي	فَصْلُكَ؟	}	كَيْفَ
		أَنَا	حَالِكِ؟					فَصْلِي	فَصْلِكَ؟		
		هُوَ	حَالُهُ؟					فَصْلُنَا	فَصْلُكُمْ؟		
		هِيَ	حَالُهَا؟					فَصْلُنَا	فَصْلُكُنَّ؟		
		نَحْنُ	حَالِكُمْ؟					فَصْلُهُمْ	فَصْلُهُمْ؟		
		نَحْنُ	حَالِكُنَّ؟					فَصْلُهُنَّ	فَصْلُهُنَّ؟		

تۆۋەندىكى سوئاللارغا جاۋاپ بىرىڭ

7

نَعَمْ ، _____ .

هَلْ هَذَا قَلَمُكَ ؟

نَعَمْ ، _____ .

هَلْ هَذِهِ سَيَّارَتُهَا ؟

نَعَمْ ، _____ .

هَلْ هُوَ مُدَرِّسُكُمْ ؟

- _____ مِنْ أَيْنَ زَمَيْلِكَ ؟
- _____ مَا اسْمُ مَدْرَسَتِكَ ؟
- _____ مَا لُغَتُكَ ؟
- _____ أَيْنَ أُمُّكَ ؟

8 تۆۋەندىكى جۈملىلەرگە مۇۋاپىق ئىگىلىك كىلىش قوشۇمچىسى قوشۇڭ

- هَذِهِ آمِنَةٌ ، بَيْتٌ _____ بَعِيدٌ .
- رَاضِيَةٌ فِي الْغُرْفَةِ ، أُمٌّ _____ فِي الْمَطْبَخِ .
- أَحْمَدُ طَالِبٌ ، أَبُو _____ مُدَرِّسٌ .
- هَذَا أَنْوَرٌ ، هُوَ زَمِيلٌ _____ .
- زَيْنَبُ فِي اسْتَنْبُولَ أَمَّا زَوْجُ _____ فِي أَنْقَرَةَ .

8 تۆۋەندىكىلەرنى مۇلاھىزە قىلىڭلار

الدَّرْسُ الْعَاشِرُ
10 - دهرس

73

إِلَى
عَلَى
فِي

الحوارُ

سِرَاجُ الدِّينِ : أَيْنَ المِمْحَاةُ ؟

إِدرِيسُ : أَلَمِمْحَاةُ عَلَي المَكْتَبِ .

سِرَاجُ الدِّينِ : أَيْنَ المَكْتَبُ ؟

إِدرِيسُ : المَكْتَبُ فِي فَصَلِنَا .

سِرَاجُ الدِّينِ : فِي أَيِّ طَابِقِ فَصَلُكُمْ ؟

إِدرِيسُ : فَصَلُنَا فِي الطَّابِقِ الثَّلَاثِ .

سِرَاجُ الدِّينِ : أَيْنَ رَمَيْلُكَ عِمْرَانُ ؟

إِدرِيسُ : هُوَ ذَهَبَ إِلَى بَيْتِهِ .

مَكْتَبٌ

مِمْحَاةٌ

الحوارُ الثَّانِي

مُنَوَّرَةٌ : كَمْ عُمْرُكَ يَا زَيْنَبُ ؟

زَيْنَبُ : عُمْرِي ثَمَانِيَةَ عَشَرَ .

زَيْنَبُ : كَمْ عُمْرُكَ يَا مُنَوَّرَةٌ ؟

مُنَوَّرَةٌ : عُمْرِي تِسْعَةَ عَشَرَ .

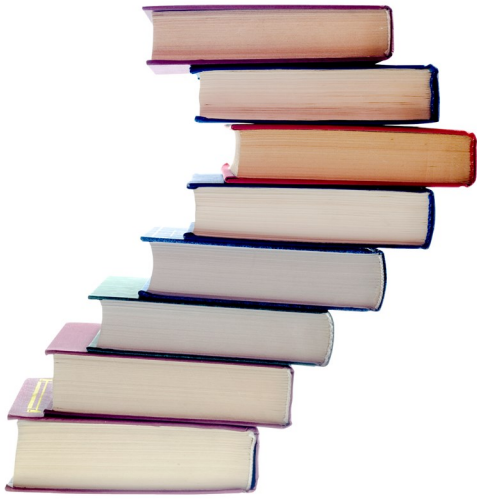
زَيْنَبُ : مَنْ هِيَ ؟

مُنَوَّرَةٌ : هِيَ صَدِيقَتِي . اسْمُهَا عَائِشَةُ . هِيَ طَالِبَةٌ جَدِيدَةٌ

فِي مَدْرَسَةِ حِرَاءِ .

زَيْنَبُ : مَرْحَبًا بِكَ يَا عَائِشَةُ .

عَائِشَةُ : مَرَحَبًا ، أَنَا مَسْرُورٌ بِمَعْرِفَتِكَ .

زَيْنَبُ : وَأَنَا كَذَلِكَ . كَيْفَ مَدْرَسَتُكَ ؟

عَائِشَةُ : مَدْرَسَتِي جَمِيلَةٌ .

زَيْنَبُ : كَيْفَ دِرَاسَتُكَ ؟

عَائِشَةُ : دِرَاسَتِي مُتَازَةٌ جِدًّا .

زَيْنَبُ : مَعَ السَّلَامَةِ .

عَائِشَةُ وَ مُنَوَّرَةٌ : مَعَ السَّلَامَةِ إِلَى الَّلِقَاءِ .

سؤئالارغا جاۋاپ بىرلەيمەن

1

أَيْنَ الْقَلَمُ ؟ _____ . كَمْ عُمْرُكَ ؟ _____ .

فِي أَيِّ طَابِقٍ فَصَلُّكُمْ ؟ _____ . كَيْفَ مَدْرَسَتُكَ ؟ _____ .

أَيْنَ بَيْتِكَ ؟ _____ . إِلَى أَيْنَ ذَهَبَ عِمْرَانُ ؟ _____ .

كَيْفَ دِرَاسَتُكَ ؟ _____ . كَيْفَ صِحَّتُكَ ؟ _____ .

الْكَلِمَاتُ الْجَدِيدَةُ

ئۆچۈرگۈچ

1. مِمْحَاةٌ

ئۈستەل ، شىرە

2. مَكْتَبٌ

غا ، قا ، ئۈستىدە (ئالدى قوشۇلغۇچى)

3. عَلَى

قايسى

4. أَيُّ

قهۋەت	5. طَابِقْ
ئۈچىنچى	6. ثَالِثٌ
ماڭدى ، كەتتى	7. ذَهَبَ
غا ، قا ، گە ، كە (ئالدى قوشۇلغۇچى)	8. إِلَى
قانچە	9. كَمْ
ئۆمۈر ، ياش	10. عُمُرٌ
18	11. ثَمَانِيَةَ عَشَرَ
19	12. تِسْعَةَ عَشَرَ
يىڭى	13. جَدِيدٌ مَجْدِيدَةٌ
خۇش كەلدىڭىز	14. مَرْحَبًا بِكَ / بِكِ
ئاشۇنىڭدەك	15. كَذَلِكَ
دەرس	16. دِرَاسَةٌ
ياخشى ، قالتىس	17. مُمْتَازٌ مَجْمُتَازَةٌ
ساغلاملىق ، ساقلىق	18. صِحَّةٌ
تام	19. جِدَارٌ
تەكچە	20. رَفٌّ
كارۋات	21. سَرِيرٌ
بازار	22. سُوقٌ
نېمە	23. مَاذَا
ئىمام	24. إِمَامٌ

بر	25. وَاحِدٌ
ئىككى	26. اثْنَانِ
ئۈچ	27. ثَلَاثَةٌ
تۆت	28. أَرْبَعَةٌ
بەش	29. خَمْسَةٌ
ئالتە	30. سِتَّةٌ
يەتتە	31. سَبْعَةٌ
سەككىز	32. ثَمَانِيَةٌ
توققۇز	33. تِسْعَةٌ
ئون	34. عَشْرَةٌ

جەمئى ئۆگەنگەن سۆزلۈك سانى: 155

الْتَّحُو

حُرُوفُ الْجَزْرِ (ئالدى قوشۇلغۇچىلار)

ئەرەب تىلىدا ئالدى قوشۇلغۇچى (زىر قىلغۇچى دەپمۇ ئاتىلىدۇ) ئىسىملارنىڭ ياكى ئىسىملاشقان سۆزلەرنىڭ ئالدىغا قوشۇلۇپ ، مەزكۇر ئىسىمنىڭ ئاخىرقى ھەرىپىنى كەسرە (زىر) ئوقۇتۇش ئارقىلىق ، ئىسىملارنىڭ جۈملىدىكى ۋەزىپىسىنى كۆرسىتىدۇ.

ئەرەب تىلىدا 17 دانە ئالدى قوشۇلغۇچى ھەرپ بولۇپ ، بۇ دەرسىمىزدە كۆپرەك قوللىنىلىدىغانلىرىدىن يەتتىنى ئۆگىنىپ ئۆتىمىز.

ئۇلار مۇنۇلاردىن ئىبارەت:

ب ل فِي مِنْ عَنِ إِلَى عَلَى

بِاللَّهِ	ب: بىلەن، غا، قا
لِلَّهِ	ل: ئۈچۈن، نىڭ، ... بار
فِي الْبَيْتِ	فِي: دا، دە، تا، تە، ... بار
مِنْ حَقِّ	مِنْ: دىن، تىن
عَنْ جَابِرٍ	عَنْ: دىن، تىن، ھەققىدە، توغرىسىدا
إِلَى الْمَدْرَسَةِ	إِلَى: غا، قا، گە، كە
عَلَى صِرَاطٍ	عَلَى: غا، قا، گە، كە، ئۈستىدە

❖ تَدْرِيبَاتٌ ❖

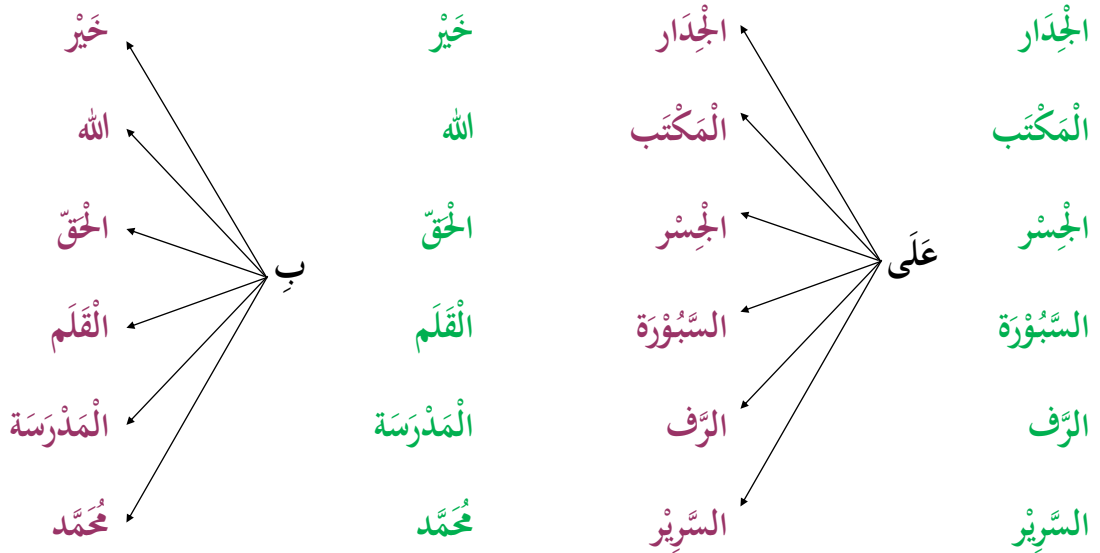
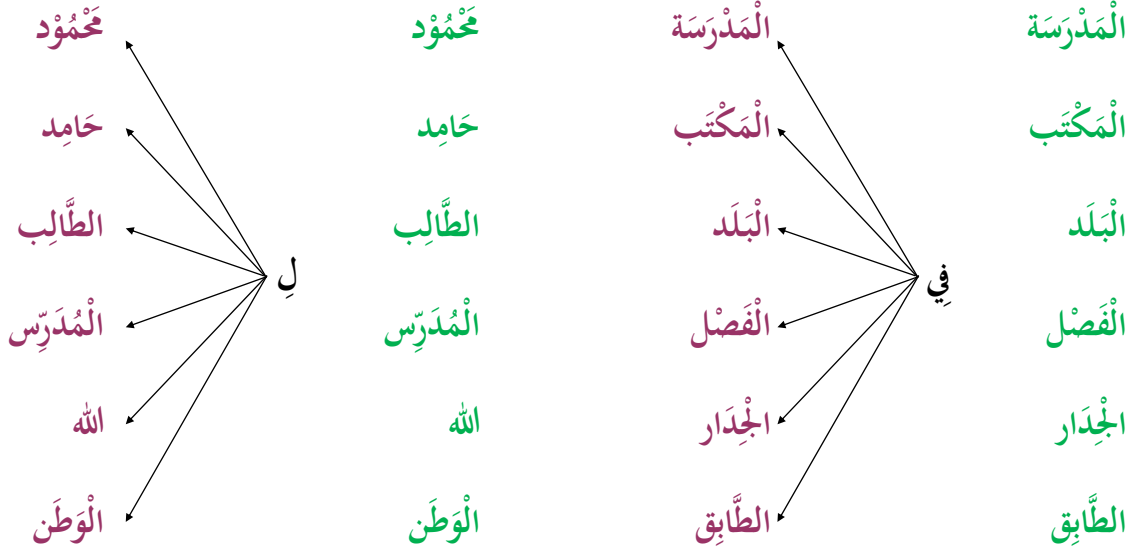
تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇپ ئۇيغۇرچىغا تەرجىمە قىلىڭ
ۋە ئالدى قوشۇلغۇچىلارنىڭ رولىنى بايان قىلىڭ

2

- عَمْرٌ فِي الْحَدِيثِ _____ التَّلْفُونَ عَلَى الْمَكْتَبِ _____
- أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ _____ بَيْتُهُ بَعِيدٌ عَنِ الْمَدْرَسَةِ _____
- هَذَا الْقَلَمُ لِمُحَمَّدٍ _____ مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟ أَنَا مِنْ مِصْرٍ _____
- الْمُدْرَسُ فِي الْفَصْلِ _____ أُمِّي فِي الْبَيْتِ _____
- مِنْ أَرُومْتِشِي إِلَى كَاشْغَرٍ _____ الْحَرِيطَةُ عَلَى الْجِدَارِ _____
- مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى _____

تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇڭ ۋە سۆز ئاخىرىنىڭ ھەر كىتىنى قويۇڭ

3

تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇڭ ۋە جاۋاب بىرىڭ

4

مَقْلَمَتِي؟
 كِتَابِي؟
 سَيَّارَتِي؟
 أَحْمَدُ؟

أَيْنَ

مَقْلَمَتِكَ فِي _____
 كِتَابِكَ عَلَيَّ _____
 سَيَّارَتِكَ فِي _____
 أَحْمَدُ فِي _____

هَذَا الْقَلَمُ؟
 هَذِهِ السَّاعَةُ؟
 هَذِهِ الْحَقِيبَةُ؟
 هَذَا الْبَيْتُ؟

لِمَنْ

هَذَا الْقَلَمُ لِ _____
 هَذِهِ السَّاعَةُ لِ _____
 هَذِهِ الْحَقِيبَةُ لِ _____
 هَذَا الْبَيْتُ لِ _____

5 تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇڭ ۋە قوشۇلغاندىكى ھالىتىنى بىلىۋېلىڭ

عَلَى + هُ = عَلَيْهِ
 إِلَى + هُ = إِلَيْهِ
 عَلَى + هَا = عَلَيْهَا
 إِلَى + هَا = إِلَيْهَا
 عَلَى + كُمْ = عَلَيْكُمْ
 إِلَى + كُمْ = إِلَيْكُمْ
 عَلَى + نَا = عَلَيْنَا
 إِلَى + نَا = إِلَيْنَا
 عَلَى + ي = عَلَيَّ
 إِلَى + ي = إِلَيَّ

6 سەۋەبىنى بىلدىم ، مەنمۇ ئىشلىيەلەيمەن

= ب + هُنَّ =	= ب + هُمْ =	= ب + هُمَا =	= ب + هُ =
= عَلَى + هُنَّ =	= عَلَى + هُمْ =	= عَلَى + هُمَا =	= عَلَى + هُ =
= فِي + هُنَّ =	= فِي + هُمْ =	= فِي + هُمَا =	= فِي + هُ =
= كِتَابٌ + هُنَّ =	= كِتَابٌ + هُمْ =	= كِتَابٌ + هُمَا =	= كِتَابٌ + هُ =
= فِي + هُنَّ =	= فِي + هُمْ =	= فِي + هُمَا =	= فِي + هُ =

تۆۋەندىكى ئايەتلەرنى قايتا كۆچۈرۈپ يىزىڭلار ۋە ئالدى قوشۇلغۇچىلارنىڭ

ئاستىغا سىزىڭلار

7

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٢﴾
 وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَفُورُ ﴿٣﴾ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا ﴿٤﴾ مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَانِ مِنْ تَفَوتٍ ط فَا رْجِعِ الْبَصَرَ
 هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ﴿٥﴾ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٦﴾ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ
 الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿٧﴾

تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇڭ ۋە ھەركەتلىرىنى قويۇڭ

8

القاموس على الرف

الطالب في الفصل

أبي في السيارة

الولد في البيت

أحمد من البحرين

بغداد في العراق

المدرس في المدرسة

الكتاب على المكتب

الساعة على الجدار

ذهب أنور إلى السوق

تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇپ مەشق قىلايلى

9

فِي الْحَدِيقَةِ / فِيهَا وَلَدٌ

الْحَدِيقَةُ ؟

فِي الْفَصْلِ / فِيهِ طَالِبٌ

الْفَصْلُ ؟

فِي الْبَيْتِ / فِيهِ أَحْمَدٌ

الْبَيْتِ ؟

فِي السَّيَّارَةِ / فِيهَا صَدِيقِي

السَّيَّارَةُ ؟

مَنْ فِي

فِي الْحَقِيبَةِ / فِيهَا كِتَابٌ

الْحَقِيبَةُ ؟

فِي الْمَسْجِدِ / فِيهِ بَسَاطٌ

الْمَسْجِدِ ؟

فِي الْفَصْلِ / فِيهِ سَبُورَةٌ

الْفَصْلِ ؟

فِي الْبَحْرِ / فِيهِ سَمَكٌ

الْبَحْرِ ؟

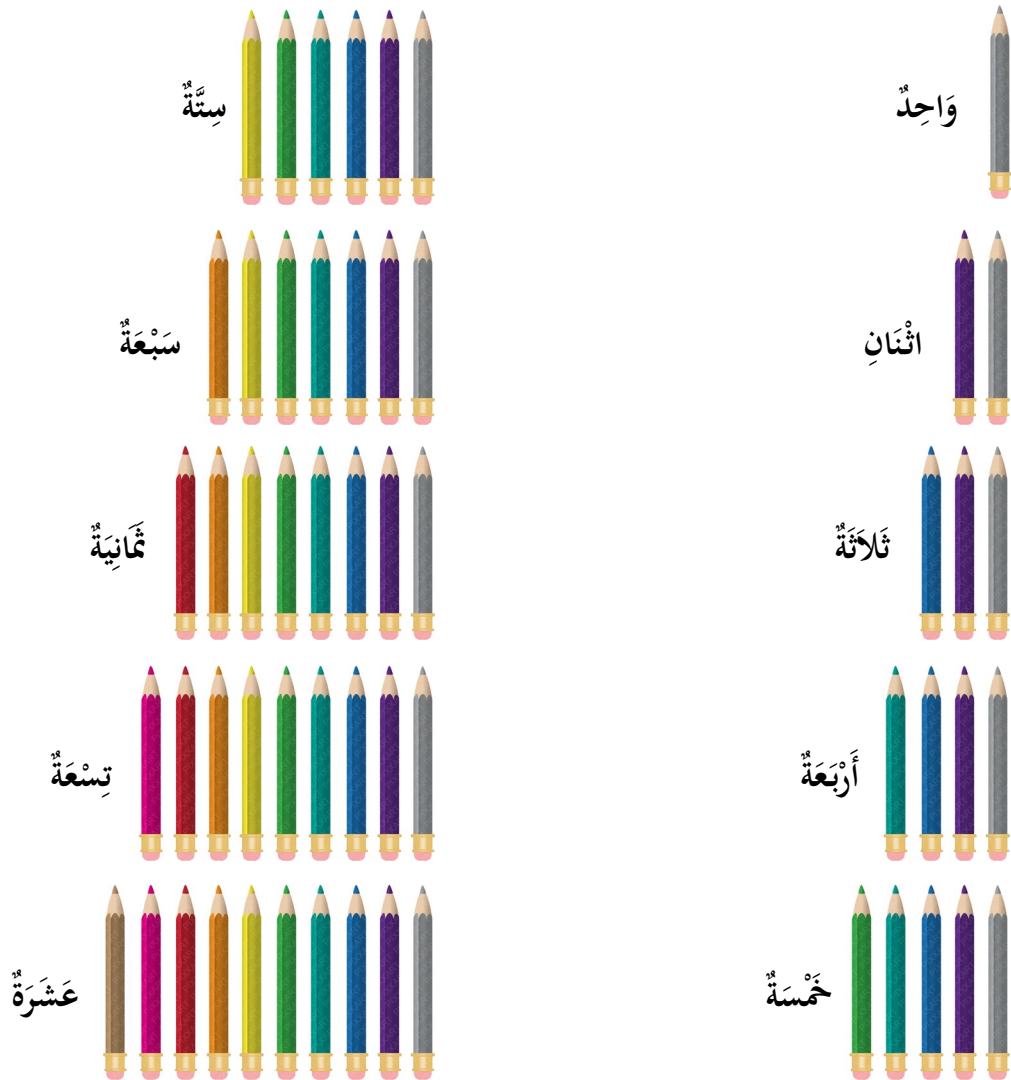
مَاذَا فِي

قورئاندىن ئالدى قوشۇلغۇچى بولغان بەش ئايەت تىپى يىزىڭلار

10

1. ئايەت : _____
2. ئايەت : _____
3. ئايەت : _____
4. ئايەت : _____
5. ئايەت : _____

الأرقام العربية (تەرەبچە سانلار)

الدَّرْسُ الحَادِي عَشَرَ

11 - دهرس

مِكْوَاةٌ

تَلْفِزِيُونٌ

مِذْيَاعٌ

صِحْنٌ

قِدْرٌ

ثَلَاجَةٌ

غَسَّالَةٌ

فِنْجَانٌ

مِلْعَقَةٌ

ذَوْلَابٌ

مِدْفَاءٌ

مِرْوَحَةٌ

الحوار

عَمَّارُ: أَيْنَ دَفْتَرُ يَاسِرٍ يَا عَمْرُ؟

عَمْرُ: دَفْتَرُ يَاسِرٍ فَوْقَ الْمِنْصَدَةِ .

عَمَّارُ: هَلِ الْكِتَابُ تَحْتَ الدَّفْتَرِ؟

عَمْرُ: نَعَمْ ، الْكِتَابُ تَحْتَ الدَّفْتَرِ .

عَمَّارُ: حَاسِبُ مَنْ هَذَا ؟

عَمْرُ: هَذَا حَاسِبُ زَمِيلِي .

عَمَّارُ: مَا اسْمُ زَمِيلِكَ ؟

عَمْرُ: اسْمُ زَمِيلِي أَحْمَدُ ؟

عَمَّارُ: أَيْنَ أَحْمَدُ ؟

عَمْرُ: لَا أَدْرِي .

حَاسِبُ

الحوار الثاني

صَفِيَّةُ: هَلْ عِنْدَكَ قَلَمٌ يَا مَرْيَمُ ؟

مَرْيَمُ: نَعَمْ ، عِنْدِي قَلَمٌ .

صَفِيَّةُ: هَلْ عِنْدَكَ سَمَاعَةٌ ؟

مَرْيَمُ: عِنْدِي هَاتِفٌ وَ لَيْسَ عِنْدِي سَمَاعَةٌ .

صَفِيَّةُ: مَا لَوْنُ هَاتِفِكَ ؟

مَرْيَمُ: لَوْنُ هَاتِفِي أَحْمَرٌ .

صَفِيَّةُ: مَتَى اشْتَرَيْتِ هَذَا الْهَاتِفَ ؟

مَرْيَمُ: اشْتَرَيْتُ قَبْلَ الشَّهْرِ .

صَفِيَّةُ: لِمَنْ هَذِهِ السَّمَاعَةُ ؟

مَرْيَمُ: لَا أَدْرِي .

هَاتِفٌ

سَمَاعَةٌ

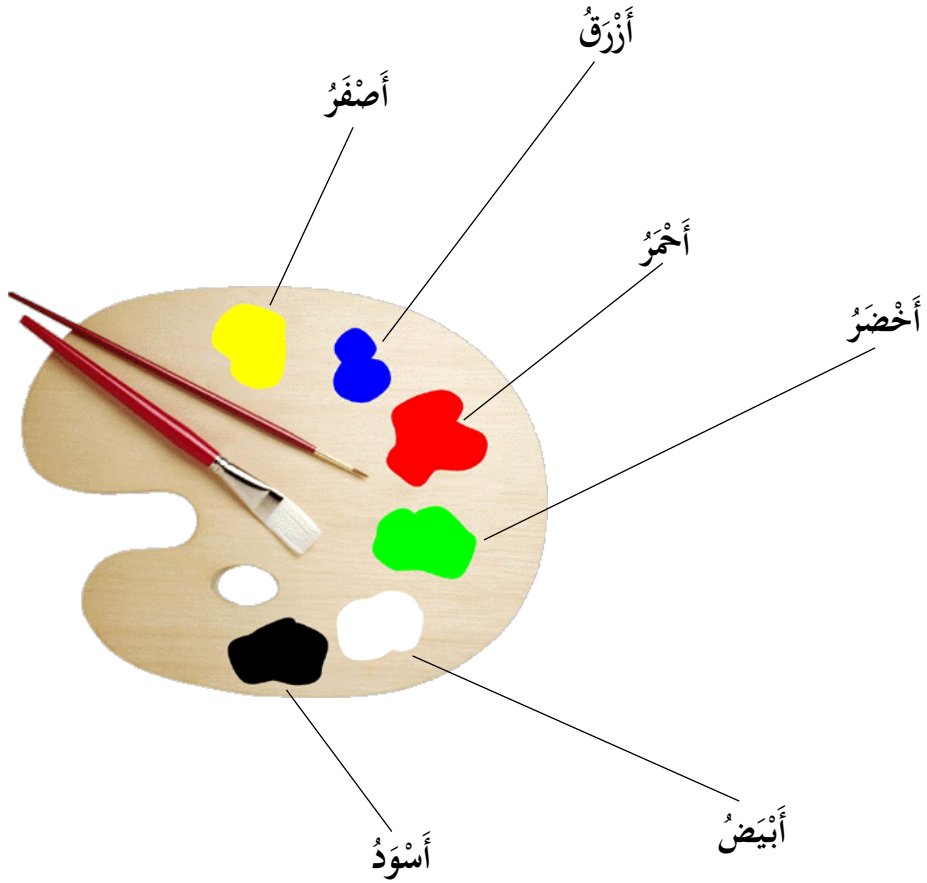
سؤاللارغا جاۋاپ بىرلەيمەن

1

- هَلْ عِنْدَكَ / كِ هَاتِفٌ؟
مَا اسْمُ زَمِيلِكَ / كِ؟
هَلْ عِنْدَكَ / كِ حَاسُوبٌ؟
هَلْ هَذَا الْهَاتِفُ لِزَمِيلِكَ / لِزَمِيلَتِكَ؟
مَا لَوْنُ دَفْتَرِكَ / كِ؟
- لِمَنْ هَذِهِ الْمِمْحَاةُ؟
كَمْ عُمْرُهُ / هَا؟
أَيْنَ الْكِتَابُ؟
هَلْ عِنْدَكَ / كِ سَيَّارَةٌ؟
مَتَى اشْتَرَيْتَ / تِ مِقْلَمَتَكَ / كِ؟

رەڭلەرنىڭ ئاتىلىشىنى بىلىۋالايلى

2

الْكَلِمَاتُ الْجَدِيدَةُ

تؤستهل ، شره	1. مِنْضَدَةٌ
تؤستی	2. فَوْقَ
تأستی	3. تَحْتَ
تلفون	4. هَاتِفٌ
بلمه يمه ن	5. لَا أَدْرِي
ساقچی	6. شَرْطِيٌّ
تلفونزور	7. تَلْفِزْيُونٌ
رادئو	8. مِذْيَاعٌ
ده زمال	9. مِكْوَاةٌ
توكلاتقو	10. تَلَّاجَةٌ
قازان	11. قِدْرٌ
ته خسه	12. صِحْنٌ
كبرئالغو	13. غَسَّالَةٌ
پياله	14. فِنْجَانٌ
قوشوق	15. مِلْعَقَةٌ
تسكاپ	16. دُولَابٌ
شامالدورغوچ	17. مِرْوَحَةٌ
پار	18. مِدْقَاةٌ

يشىل	19 . أَخْضَرُ مِ خَضْرَاءُ
قارا	20 . أَسْوَدُ مِ سَوْدَاءُ
ئاق	21 . أَبْيَضُ مِ بَيْضَاءُ
سېرىق	22 . أَصْفَرُ مِ صَفْرَاءُ
كۆك	23 . أَزْرَقُ مِ زَرْقَاءُ
قىزىل	24 . أَحْمَرُ مِ حَمْرَاءُ
... دە ، ... بار	25 . عِنْدَ
تىگىشغۇچ	26 . سَمَاعَةٌ
رەڭ	27 . لَوْنٌ
قاچان	28 . مَتَى
ستىئوالدىك	29 . اشْتَرَيْتَ
كارۋات	30 . سَرِيرٌ
ئىلگىرى ، بۇرۇن	31 . قَبْلَ
ئاي	32 . شَهْرٌ
قىز	33 . بِنْتُ
ئىگە ، ھەمراھ	34 . صَاحِبٌ
ياتاق ، ھوجرا	35 . غُرْفَةٌ
دوختۇر	36 . طَبِيبٌ
مۇدىر	37 . مُدِيرٌ

التَّحْوُّ

المُضَافُ وَالْمُضَافُ إِلَيْهِ (ئىزاپە تىلىك بىرىكمە)

1) ئىزاپە تىلىك بىرىكمە ئىككى ياكى ئۇنىڭدىن ئارتۇق ئىسمىدىن تۈزۈلگەن ئىگىلىگۈچى - ئىگىلەنگۈچى مۇناسىۋىتىدىكى سۆز بىرىكمىسى بولۇپ، تىخىمۇ تولۇق ۋە كۈنكەرت مەنانى ئىپادىلەپ بىرىدۇ.

ئىزاپە تىلىك بىرىكمىدە ئىزاپە تىلىك بىرىنچى ئەزاسى (مُضَافٌ) ئىگىلەنگۈچى، ئىككىنچى ئەزاسى بولسا (مُضَافٌ إِلَيْهِ) ئىگىلىگۈچى دەپ ئاتىلىدۇ. تەرجىمە قىلغاندا بولسا، ئىككىنچى ئەزاسى بولغان (مُضَافٌ إِلَيْهِ) باشتا تەرجىمە قىلىندۇ ۋە بىرىكمە ئوتتۇرىغا ئەھۋالغا قارىتا (نىڭ) قوشۇمچىسىنى قوشۇشقا بولىدۇ.

مەسلەن:

كِتَابٌ (كىتاپ)	مُحَمَّدٌ (مۇھەممەد)	كِتَابٌ	مُحَمَّدٌ (مۇھەممەدنىڭ كىتابى)
		↓ (مُضَافٌ)	↓ (مُضَافٌ إِلَيْهِ)
قَلَمٌ (قەلەم)	طَالِبٌ (ئوقۇغۇچى)	قَلَمٌ	طَالِبٌ (ئوقۇغۇچىنىڭ قەلىمى)
		↓ (مُضَافٌ)	↓ (مُضَافٌ إِلَيْهِ)
سَيَّارَةٌ (ماشىنا)	بَشِيرٌ (بەشىر)	سَيَّارَةٌ	بَشِيرٌ (بەشىرنىڭ ماشىنىسى)
		↓ (مُضَافٌ)	↓ (مُضَافٌ إِلَيْهِ)

2) ئىزاپە تىلىك بىرىكمە بولۇشنىڭ شەرتلىرى مۇنۇلاردىن ئىبارەت:

1. <<مُضَافٌ>> نىڭ ئالدىغا <<ال>> كىرمەيدۇ. قَلَمُ الْمُدْرَسِ
2. <<مُضَافٌ>> نىڭ كەينى تاق دەمە ئوقۇلىدۇ. قَلَمُ الْمُدْرَسِ
3. <<مُضَافٌ إِلَيْهِ>> نىڭ ئالدىغا <<ال>> كىرسە بولىدۇ. قَلَمُ الْمُدْرَسِ
4. <<مُضَافٌ إِلَيْهِ>> نىڭ كەينى كەسرە ئوقۇلىدۇ. قَلَمُ الْمُدْرَسِ

بَابُ الْمَسْجِدِ إِسْمُ الْمَدْرَسَةِ كِتَابُ الطَّبِيبِ

دققهت: بهزى ئەھۋاللاردا ئۈچىنچى ۋە تۆتىنچى شەرتلىرى تىپلىمىسىمۇ ئىزاپەتلىك بىرىكمە بولالايدۇ.

مەسلەن:

سَاعَةٌ حَمْرَةٌ

حَقِيبَةٌ عُثْمَانُ

بَيْتٌ طَلْحَةَ

❖ تَدْرِيبَاتٌ ❖

تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇپ ئۇيغۇرچىغا تەرجىمە قىلىڭ ۋە <<مضاف>> نىڭ ئاستىغا
بىر سىزىق، <<مضاف ئىلە>> نىڭ ئاستىغا ئىككى سىزىق سىزىڭ

3

91

رَسُوْلُ اللهِ	وَلَدُ الْمُدْرَسِ
جِدَارُ الْفَصْلِ	نَافِذَةُ الْبَيْتِ
اسْمُ الْمُدِيرِ	دَفْتَرُ الطَّالِبِ
خَرِيْطَةُ الْعَالَمِ	سَرِيْرُ الْوَلَدِ

تۆۋەندىكى سۆزلەردىن ئىزاپەتلىك بىرىكمە تۈزۈپ چىقايلى

4

المدرس علي بنت محمد الشرطي دفتر ابن اسم مدرسة الجامعة مسجد بنت باب خالد سرير
المدرسة صاحب الطبيب مدرسة الطالب غرفة مقلمة

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

تۆۋەندىكى سۇئاللارغا جاۋاب بىرىڭ

5

الْكِتَابُ فَوْقَ _____ .

أَيْنَ الْكِتَابُ ؟

الْكِتَابُ تَحْتَ _____ .

السَّاعَةُ فَوْقَ _____ .

أَيْنَ السَّاعَةُ ؟

السَّاعَةُ تَحْتَ _____ .

الْقَلَمُ فَوْقَ _____ .

أَيْنَ الْقَلَمُ ؟

الْقَلَمُ تَحْتَ _____ .

الدَّفْتَرُ فَوْقَ _____ .

أَيْنَ الدَّفْتَرُ ؟

الدَّفْتَرُ تَحْتَ _____ .

تۆۋەندىكىلەرنى رەڭلەر بىلەن جاۋاب بىرىڭ

6

فَصْلِكَ ؟ لُونُ فَصْلِي _____ .

حَقِيبَتِكَ ؟ لُونُ حَقِيبَتِي _____ .

سَاعَتِكَ ؟ لُونُ سَاعَتِي _____ .

مِقْلَمَتِكَ ؟ لُونُ مِقْلَمَتِي _____ .

مَا لُونُ

تِلْفُونِكَ ؟ لُونُ تِلْفُونِي _____ .

سَيَّارَتِكَ ؟ لُونُ سَيَّارَتِي _____ .

عُرْفَتِكَ ؟ لُونُ عُرْفَتِي _____ .

بَيْتِكَ ؟ لُونُ بَيْتِي _____ .

مَا لُونُ

تۆۋەندىكى ئىزاپەتلىك بىرىكمىلەرنى چۈشۈنۈڭ ۋە ھەرىكىتىنى قويۇڭ

7

دفتىر علي : _____
هاتف حامد : _____
ثلاجة محمد : _____
قميص عمر : _____
كتاب الطالب : _____
سرير الولد : _____
بيت الله : _____
قمح الفلاح : _____

تۆۋەندىكىلەرنى ئوقۇپ ، توغۇرلاپ يېزىڭلار

8

رَسُولُ اللَّهِ _____
الْوَلَدُ الطَّيِّبُ _____
فَوْقَ مِئْزَادٍ _____
بِنْتُ أُوَيْغُورٍ _____
بَابُ السَّيَّارَةِ _____
اسْمُ طَالِبٍ _____
بَيْتُ الْعُثْمَانَ _____
الرُّمَّانُ كَاشِغَرٍ _____

تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇڭ ۋە ئۇيغۇرچىغا تەرجىمە قىلىڭ

9

- 1 . بَيْتُ مُحَمَّدٍ فِي سَفَاكُويِ أَمَّا بَيْتُ قَاسِمٍ فَنَفِي زَيْتُنْبُورُنُو . _____
- 2 . بَيْتُ قَاسِمٍ بَعِيدٌ عَنِ الْمَدْرَسَةِ ، هُوَ مُدْرَسٌ فِي الْجَامِعَةِ . _____
- 3 . بَابُ الْجَامِعَةِ جَمِيلٌ ، لَوْنُهَا أَحْمَرٌ . _____
- 4 . إِنَّ قَاسِمَ طَالِبٌ فِي مَدْرَسَةِ أَتَاكُويِ . _____
- 5 . مَسْجِدُ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ . _____
- 6 . هَذَا مَكْتَبُ الْمُدِيرِ وَهَذَا مَكْتَبُ عَلِيٍّ . _____

- 7 . كَيْفَ صِحَّةُ أَبِيكَ ؟ صِحَّةُ أَبِي جَدِّ .
- 8 . بَحْرٌ مَرْمَرَةٌ فِي تَرْكِيَا ، هُوَ جَمِيلٌ جَدًّا .
- 9 . بِنْتُ حَمْرَةَ كَاتِبَةٌ فِي الشَّرْكَةِ .
- 10 . صَدِيقُ بَشِيرٍ إِمَامٌ فِي مَسْجِدِ فَاتِحٍ .

تووه ندىكى ئايه تله ردىن ئىزايه تلىك بىر كىملىرىنى تىپىپ ، ئاستىغا سىزىڭلار

10

- 1 . ﴿وَنَادَى أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا﴾ سورة الاعراف 44
- 2 . ﴿فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ، ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ سورة الانعام 96
- 3 . ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ سورة الحديد 19
- 4 . ﴿لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ سورة الشورى 12
- 5 . ﴿أَحَلَّ لَكُمْ صَيْدَ الْبَحْرِ وَطَعَامَهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلنَّاسِ﴾ سورة المائدة 96

الدَّرْسُ الثَّانِي عَشَرَ

12 - دهرس

نعت

منعوت

أَدْخُلُوا مِصْرَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِينَ

الحوارُ

عَبْدُ اللَّهِ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ.

نَجْمُ الدِّينِ: وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ.

عَبْدُ اللَّهِ: هَلْ أَنْتَ طَالِبٌ جَدِيدٌ فِي هَذِهِ الْمَدْرَسَةِ؟

نَجْمُ الدِّينِ: لَأَ، أَنَا طَالِبٌ قَدِيمٌ.

عَبْدُ اللَّهِ: فِي أَيِّ سَنَةٍ أَنْتَ؟

نَجْمُ الدِّينِ: أَنَا فِي السَّنَةِ الثَّانِيَةِ.

عَبْدُ اللَّهِ: أَنَا طَالِبٌ جَدِيدٌ فِي مَعْهَدِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ.

نَجْمُ الدِّينِ: كَيْفَ تَحُدُّ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ؟

عَبْدُ اللَّهِ: مِنْ رَأْيِي، الْعَرَبِيَّةُ لُغَةٌ جَمِيلَةٌ. أَمَّا لِكِنَّهَا فَلُغَةٌ صَعْبَةٌ.

الحوار الثاني

زَيْنَب: مِنْ أَيْنَ أَنْتِ يَا عَائِشَةُ؟

عَائِشَةُ: أَنَا مِنْ مِصْرَ.

زَيْنَب: كَيْفَ مِصْرُ؟ أَهِيَ دَوْلَةٌ كَبِيرَةٌ؟

عَائِشَةُ: دَوْلَةٌ مِصْرَ جَمِيلَةٌ جِدًّا. هِيَ دَوْلَةٌ كَبِيرَةٌ وَدَوْلَةٌ قَدِيمَةٌ.

زَيْنَب: مَا اسْمُ عَاصِمَةِ مِصْرَ؟

عَائِشَةُ: اسْمُهَا الْقَاهِرَةُ. الْقَاهِرَةُ مَدِينَةٌ كَبِيرَةٌ. فِيهَا نَهْرُ النَّيْلِ. النَّيْلُ نَهْرٌ طَوِيلٌ. وَفِيهَا جَامِعَةُ الْأَزْهَرِ.

جَامِعَةُ الْأَزْهَرِ جَامِعَةٌ كَبِيرَةٌ فِي الْعَالَمِ.

زَيْنَب: آه، دَوْلَةٌ مِصْرَ جَمِيلَةٌ جِدًّا فِي الْحَقِيقَةِ.

عَائِشَةُ: طَبَعًا، أُدْخِلُوا مِصْرَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِينَ. هَذَا قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ.

1 تۆۋەندىكى جۈملىلەر توغرا بولسا <<✓>> بەلگىسىنى، خاتا بولسا <<X>> بەلگىسىنى قويۇڭلار.

1 . عَبْدُ اللَّهِ طَالِبٌ قَدِيمٌ فِي الْمَعْهَدِ. ()

2 . نَجْمُ الدِّينِ فِي السَّنَةِ الثَّانِيَةِ. ()

3 . مِصْرُ دَوْلَةٌ جَدِيدَةٌ. ()

4 . النَّيْلُ نَهْرٌ قَصِيرٌ. ()

5 . جَامِعَةُ الْأَزْهَرِ فِي الْعِرَاقِ. ()

6 . الْقَاهِرَةُ هِيَ عَاصِمَةُ مِصْرَ. ()

1. أَأَنْتَ طَالِبٌ جَدِيدٌ ؟ _____
2. كَيْفَ تَجِدُ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ ؟ _____
3. أَ فِي بَلَدِكَ نَهْرٌ طَوِيلٌ ؟ _____
4. هَلِ الْكَاشِعُرُ مَدِينَةٌ قَدِيمَةٌ ؟ _____
5. كَيْفَ بَلَدُكَ ؟ _____

الْكَلِمَاتُ الْجَدِيدَةُ

1. جَدِيدٌ مَجْدِيدَةٌ..... يَكِي
2. قَدِيمٌ مَجْدِيمَةٌ..... كونا، قەدەمى
3. مَعْهَدٌ..... فاكولتت
4. اللُّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ..... ئەرەب تىلى
5. تَجِدُ..... ھىس قىلماق
6. مِنْ رَأْيِي..... مىنىڭچە
7. صَعْبٌ مَجْصَبَةٌ..... تەس، قىيىن
8. عَاصِمَةٌ..... پايتەخت
9. مُفِيدٌ مَجْمِيدَةٌ..... پايدىلىق
10. حَقِيقَةٌ..... ھەقىقەتەن، راستىنلا
11. عَالَمٌ..... دۇنيا، ئالەم
12. طَبَعًا..... ئەلۋەتتە
13. قَوْلٌ..... سۆز، گەپ

النَّحْوُ

مَنْعُوتٌ - نَعْتٌ (الْمَوْصُوفُ وَ الصِّفَةُ)

سۈپەتلەنگۈچى ۋە سۈپەتلىگۈچى بىرىكمە

ئەرەب تىلىدا سۈپەتلەنگۈچى ۋە سۈپەتلىگۈچى بىرىكمە كۆپ ئۇچرايدىغان بولۇپ، سۈپەتلەنگۈچى (الْمَوْصُوفُ)، سۈپەتلىگۈچى ياكى سۈپەت (الصِّفَةُ) دەپ ئاتىلىدۇ.

سۈپەت سۈپەتلەنگۈچىدىن كىيىن كىلىپ، ئۇنىڭ ئالاھىدىلىكىنى بىلدۈرۈپ بېرىدۇ. مۇنداقچە ئىيتقاندا، ئەرەب تىلىدىكى سۈپەتنىڭ ئورنى ئۇيغۇر تىلىدىكى سۈپەتنىڭ ئورنىنىڭ دەل ئەكسى بولىدۇ.

مەسلەن:

ئەرەبچە

ئۇيغۇرچە

طَالِبٌ	مُجْتَهِدٌ
↓	↓
(سۈپەت)	(سۈپەت)
كِتَابٌ	جَدِيدٌ
↓	↓
(سۈپەت)	(سۈپەت)
سَيَّارَةٌ	جَمِيلَةٌ
↓	↓
(سۈپەت)	(سۈپەت)

تېرىشچان	ئوقۇغۇچى
↓	↓
(سۈپەت)	(سۈپەت)
يېڭى	كىتاب
↓	↓
(سۈپەت)	(سۈپەت)
چىرايلىق	ماشىنا
↓	↓
(سۈپەت)	(سۈپەت)

بۇ خىل بىرىكمىدە سۈپەت ئادەتتە سۈپەتلەنگۈچىگە تولۇق ئەگىشىدىغان بولۇپ، سۈپەتلەنگۈچى ۋە سۈپەتلىگۈچى بىرىكمە بولۇشى ئۈچۈن تۆۋەندىكى تۆت شەرتنىڭ ھەممىسىنى ھازىرلىشى كېرەك.

① جىنسى تۈر جەھەتتىن ئەگىشىدۇ. (يەنى سۈپەتلەنگۈچى قايسى جىنسى تۈر بولسا،

سۈپەتمۇ شۇ جىنسى تۈرگە تەۋە بولۇشى كېرەك).

مەسلەن:

سَيَّارَةٌ جَمِيلَةٌ
↓ ↓
(ئاياللىق) (ئاياللىق)

مُدْرَسٌ قَدِيمٌ
↓ ↓
(ئەرلىك) (ئەرلىك)

الْمِرْوَحَةُ الْكَبِيرَةُ
↓ ↓
(ئاياللىق) (ئاياللىق)

فَصْلٌ وَاسِعٌ
↓ ↓
(ئەرلىك) (ئەرلىك)

② سان جەھەتتىن ئەگىشىدۇ. (سۈپەتلەنگۈچى بىرلىك بولسا، سۈپەتمۇ بىرلىك بولىدۇ. كۆپلۈك بولسا سۈپەتمۇ كۆپلۈك بولىدۇ).

مەسلەن:

مُدْرَسَةٌ مُجْتَهِدَةٌ
↓ ↓
(بىرلىك) (بىرلىك)

مُدْرَسٌ مُجْتَهِدٌ
↓ ↓
(بىرلىك) (بىرلىك)

مُدْرَسَاتٌ مُجْتَهِدَاتٌ
↓ ↓
(كۆپلۈك) (كۆپلۈك)

مُدْرَسُونَ مُجْتَهِدُونَ
↓ ↓
(كۆپلۈك) (كۆپلۈك)

③ كىلىش جەھەتتىن ئەگىشىدۇ. (سۈپەتلەنگۈچىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ھەرىپى قايسى كىلىشتە كەلسە، سۈپەتمۇ شۇ كىلىشتە كىلىدۇ).

مەسلەن:

وَلَدٌ صَغِيرٌ
↓ ↓
() ()

فَصْلٌ وَاسِعٌ
↓ ↓
() ()

اللُّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ
↓ ↓
() ()

فِي فَصْلِ وَاحِدٍ
↓ ↓
() ()

④ ئىنىق ۋە ئىنىقسىزلىق جەھەتتىن ئەگىشىدۇ. (سۈپەتلەنگۈچىنىڭ ئىنىق ياكى ئىنىقسىزلىقىغا قاراپ سۈپەتمۇ ئەگىشىدۇ).

مەسلەن:

الرَّجُلُ الطَّوِيلُ
(ئىنىق) (ئىنىق)

رَجُلٌ طَوِيلٌ
(ئىنىقسىز) (ئىنىقسىز)

الدَّفْتَرُ الْجَمِيلُ
(نُنق) (نُنق)

دَفْتَرُ جَمِيلٌ
(نُنقسز) (نُنقسز)

3 تۆۋەندىكى جۈملىلەرنىڭ خاتالىرىنى تېپىپ توغۇرلاپ يېزىڭلار!

1. حَدِيْجَةُ طَالِبٌ مُجْتَهِدٌ.
2. الْعَرَبِيَّةُ لُغَةٌ جَمِيْلٌ.
3. مِصْرُ دَوْلَةٌ الْقَدِيْمَةُ.
4. أَنَا طَالِبٌ مُجْتَهِدٌ.
5. هَذِهِ مِلْعَقَةٌ الْكَبِيْرَةُ.
6. اللُّغَةُ الْأُوَيْغُوْرِيَّةُ لُغَةٌ سَهْلٌ.

4 تۆۋەندىكى بوش ئورۇنلارغا مۇۋاپىق سۈپەتلەرنى تاللاپ قويۇڭلار!

1. هَذِهِ حَقِيْبَةٌ عَرَفَانَ. هِيَ حَقِيْبَةٌ _____.
2. عَبْدُ اللَّهِ وَلَدٌ _____.
3. ذَلِكَ فَصْلٌ _____.
4. عِنْدِي كِتَابٌ _____.
5. نَحْنُ مِنْ بَلَدٍ _____.
6. مِنْصَدَةٌ _____ فِي بَيْتِ عُثْمَانَ.
7. هَذَا مَطْبَخٌ. فِيهِ قَدْرٌ _____.

تۆۋەندىكى سۆزلەردىن پايدىلىق جۈملە تۈزۈپ بېقىڭلار

فَاطِمَةُ	مُمْتَازٌ	فَاكِهَةٌ	وَاحِدٌ	قَدِيمَةٌ
بِنْتُ	لِي	جَمِيلَةٌ	أَحْمَدُ	أَخٌ
لَدِيدَةٌ	طَالِبٌ	مَدِينَةٌ	إِسْطَنْبُولُ	الرُّمَانُ

- _____ . 1
- _____ . 2
- _____ . 3
- _____ . 4
- _____ . 5

تۆۋەندىكىلەرنى تۇتاشتۇرۇپ بېقىڭلار

كَبِيرٌ	مُقَلَّمَةٌ
قَدِيمَةٌ	بَيْتٌ
صَغِيرَةٌ	جِسْرٌ
طَوِيلٌ	مَكْتَبٌ
وَاسِعٌ	مُدِيرَةٌ
جَدِيدَةٌ	غَسَّالَةٌ

7 تۆۋەندىكى ئايەتلەردىن سۈبەتلەنگۈچى ۋە سۈبەتلىگۈچى بىرىكمەلەرنى تېپىپ
ئاستىغا سىزىڭلار ۋە ئۇيغۇرچە مەنىسىنى بوش ئورۇنلارغا يېزىڭلار

1. ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ سورة النساء ۱۱

2. ﴿وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ سورة البقرة ۲۶۸

3. ﴿فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ. فِي صُحُفٍ مُّكْرَمَةٍ. مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ.﴾ سورة عبس ۱۲-۱۴

4. ﴿مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ﴾ سورة ق ۱۸

5. ﴿أَوْمٌ يَرَوْنَ إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ﴾ سورة الشعراء ۷

6. ﴿وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا﴾ سورة الرعد ۳۷

الدَّرْسُ الثَّلَاثُ عَشَرَ

13 - دهرس

بدل

المبدل

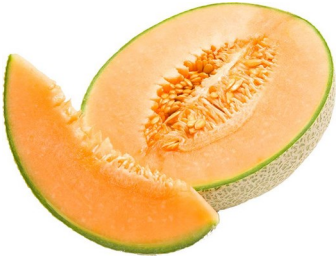
كُمَّرَى

تُفَّاح

عِنَب

شَمَام

بَطِيخ

مِشْمِش

رَمَان

مَوْز

خَوْخ

أَنَانَس

كِيُوِي

يُوسُفِي

صَالَةُ الْأَجْتِمَاعِ

الْحَوَارُ

عَبْدُ السَّلَامِ: لِمَنْ هَذِهِ الْأَشْيَاءُ؟

إِحْسَانٌ: هَذِهِ الْأَشْيَاءُ لِعَلِيِّ.

عَبْدُ السَّلَامِ: أَيْنَ عَلِيٌّ الْآنَ؟

إِحْسَانٌ: هُوَ الْآنَ فِي مَكْتَبِهِ.

عَبْدُ السَّلَامِ: أَيْنَ أُسْتَاذُ الْآنَ؟

إِحْسَانٌ: هُوَ فِي اجْتِمَاعٍ.

عَبْدُ السَّلَامِ: فِي أَيِّ طَابِقِ صَالَةُ الْجَمْعِ.

إِحْسَانٌ: فِي طَابِقِ الرَّابِعِ.

الْحَوَارُ الثَّانِي

عُمَرُ: مَا رَأَيْتُكَ فِي الطَّعَامِ الْأُوَيْغُورِيِّ يَا أَيُّمَنُ؟

أَيُّمَنُ: الطَّعَامِ الْأُوَيْغُورِيِّ لَدَيْدٌ جِدًّا. أَمَّا أَنَا فَالَا أَدْرِي أَسْمَاءَ الْأَطْعَمَةِ الْأُوَيْغُورِيَّةِ.

عُمَرُ: هَذَا الطَّعَامُ إِسْمُهُ بُولُو، وَهَذَا الطَّعَامُ إِسْمُهُ لِهْنَمَن، وَهَذَا الْخَبْزُ إِسْمُهُ نَان.

- 1 . لِمَنْ هَذِهِ الْأَشْيَاءُ ؟ _____ .
- 2 . كَيْفَ الطَّعَامُ الْأُوَيْغُورِيُّ ؟ _____ .
- 3 . فِي أَيِّ طَائِقِ صَالَةِ الْإِجْتِمَاعِ ؟ _____ .
- 4 . أَيَّنَ عَلَيَّ الْآنَ ؟ _____ .
- 5 . أَيَّنَ أَنْتَ الْآنَ ؟ _____ .

أَلَكَلِمَاتُ الْجَدِيدَةُ

ئۈزۈم	1 . عِنَبٌ
ئالما	2 . ثِقَاحٌ
نەشپۈت	3 . كُمَّشْرَى
ئۈرۈك	4 . مِشْمِشٌ
تاۋۇز	5 . بَطِيخٌ
قوغۇن	6 . شَمَامٌ
شاپتۇل	7 . حُوحٌ
بانان	8 . مَوْزٌ
ئانار	9 . رَمَانٌ
ئاپلسن	10 . يُوْسُفِيٌّ
مايمۇن شاپتۇلى	11 . كِيُوِيٌّ

ئاناناس	12 . أَنَانَسٌ
يىغىن	13 . اجْتِمَاعٌ
يىغىن زالى	14 . صَالَةُ الْجَمَاعِ
قايسى	15 . أَيُّ
تۆتىنچى	16 . الرَّابِعُ
نەرسە ، بۇيۇم	17 . شَيْءٌ جَ أَشْيَاءَ
كۆز - قاراش	18 . رَأْيٌ
ئۇيغۇر تائامى	19 . الطَّعَامُ الْأُوَيْغُورِيُّ

التَّحْوُّ

(الْبَدَلُ) ئورۇنداش ئىزاھلىغۇچى

ئورۇنداش ئىزاھلىغۇچى ئالدىدا كەلگەن ئىزاھلانغۇچى (الْمُبَدَّلُ مِنْهُ) نى ئېنىقلاپ، ئۇنىڭ بىلەن كىلىشلەردىكى تۈرلىنىشتە بىردەك كىلىدۇ.

ئادەتتە ئورۇنداش ئىزاھلىغۇچىنىڭ كۆپ ئۇچرايدىغان تۇلۇق ئىزاھلىغۇچى (الْبَدَلُ الْمُطَابِقُ)، قىسمەن ئىزاھلىغۇچى (الْبَدَلُ الْجُزْئِيُّ)، تەركىبى ئىزاھلىغۇچى (بَدَلُ الْإِشْتِمَالِ) قاتارلىقلار بولسىمۇ، بۇلارنى كىينكى دەرىسىمىزگە قالدۇرۇپ، كۆرسىتىش ئالماشلىرىدىن كىين ئېنىق ئىسىم بىلەن كىلىپ، ئورۇنداش ئىزاھلىغۇچى بولىدىغان قىسمىنى ئۆگىنىپ ئۆتىمىز.

مەسلەن:

هَذَا الرَّجُلُ طَوِيلٌ
 ↓ ↓
 (الْمُبَدَّلُ) (الْبَدَلُ)

تِلْكَ السَّاعَةُ جَمِيلَةٌ
↓ ↓
(الْبَدَلُ) (الْبَدَلُ)

﴿ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ﴾
↓ ↓
(الْبَدَلُ) (الْبَدَلُ)

تۆۋەندىكى سۆزلەرنى رەتلەپ ئورۇنداش ئىزاھلىغۇچى بىرىكمە تۈزۈپ چىقىڭلار

2

1 . مَحْمُودٍ / الْقَلَمُ / لِ / هَذَا

2 . هَذَا / إِسْمٌ / مَا / الْجَبَلُ

3 . الْمَسْجِدُ / كَثِيرٌ / ذَلِكَ

4 . ذَلِكَ / تِلْكَ / فَوْقَ / السَّيَّارَةُ / الْجِسْرُ

5 . هَذَا / ثَلَاثَةٌ / أَبْوَابٍ / الْبَيْتُ / لِ

6 . كَثِيرَةٌ / الشَّارِعِ / مَسَاجِدُ / هَذَا / فِي

تۆۋەندىكى بوش ئورۇنلارغا <<هَذَا ، هَذِهِ ، ذَلِكَ ، تِلْكَ>> نى ئىشلىتىش ئارقىلىق مۇۋاپىق

سۆزلەرنى قويۇڭلار

3

1 . أَيْنَ الْمَدْرَسَةُ ؟

2 . مَا إِسْمُ الْوَنُ ؟

3 . مَتَى اشْتَرَيْتَ السَّرِيرُ ؟

4 الْمِلْعَقَةُ صَغِيرَةٌ.

5 . لِمَنْ الْخَرِيطَةُ ؟

6 . الْكِتَابُ فَوْقَ الْمِنْصَدَةِ.

- 1 . اِسْمُ هَذَا رَمَضَانَ . (الشَّهْرُ / شَهْرٌ)
- 2 . اَرْبَعَةُ اَبْوَابٍ لِهَذِهِ (سَيَّارَةٌ / السَّيَّارَةُ)
- 3 . ذَلِكَ قَدِيمٌ جِدًّا . (بَسَاطٌ / اَلْبِسَاطُ)
- 4 . كِتَابُكَ فَوْقَ هَذَا (التَّلْفِيزِيُّونُ / تِلْفِيزِيُّونُ)
- 5 . هَذَا اِسْمُهُ اَحْمَدُ . (طَيِّبٌ / الطَّيِّبُ)

1 . وَتِلْكَ اَلْاَيَّامُ نَدَاوْهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَبِتَّخَذَ مِنْكُمْ شُهَدَآءَ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظّٰلِمِيْنَ .
سورة ال عمران 140

2 . يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا اَلْاَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِيْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ .
سورة الصاف 12

3 . وَيَقُولُوْنَ مَتٰى هَذَا الْفَتْحِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ . سورة السجدة 28

4 . وَمَا هَذِهِ الْحَيٰةُ الدُّنْيَا اِلَّا هُوَ وَّلَعِبٌ وَاِنَّ الدّٰرَ الْاٰخِرَةَ لَهِيَ الْحَيٰوَانُ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ . سورة العنكبوت 64

5 . فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ . سورة إبراهيم 4

6 . وَلَهُ مَأْسَكَنَ فِي الْيَلِّ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ . سورة الأناعام 13

الدَّرْسُ الرَّابِعُ عَشَرَ

14 - دهرس

المُرَاجَعَةُ

ته كرار

تۆۋەندىكى رامكا ئىچىگە مۇۋاپىق سۆزلەرنى قويۇڭلار

ئاياللىق		ئەرلىك			شەخسلەر	
كۆپلۈك	ئىككىلىك	بىرلىك	كۆپلۈك	ئىككىلىك		بىرلىك
	قَلَمُهَا	قَلَمُهَا			قَلَمُهُ	3-شەخس
قَلَمُكُنَّ		قَلَمِكِ		قَلَمُكُمَا		2-شەخس
قَلَمُنَا			قَلَمُنَا	قَلَمَيْي		1-شەخس

2- تۆۋەندىكى جۈملىلەر ئىچىدىكى خاتالىقلارنى تېپىپ چىقىڭلار

(1) مَا هَذِهِ؟ هَذِهِ قَلَمٌ _____

(2) مَا اسْمُكَ؟ اسْمِي عَبْدُ اللَّهِ _____

(3) كَيْفَ حَالُهُ؟ حَالُهُ جَيِّدٌ _____

(4) هَلْ هَذَا سَيَّارَتُهَا؟ نَعَمْ، هَذَا سَيَّارَتُهَا _____

(5) كَمْ عُمْرِي؟ عُمْرِي 24 سَنَةً _____

(6) هَلْ أَنْتَ مُدْرِسٌ؟ نَعَمْ، هُوَ مُدْرِسٌ _____

(7) أَحْمَدُ مُهَنْدِسٌ، أَبُوهُ مُدْرِسٌ _____

3- توغرىسنى تاللىيالا مسله؟

(1) مَنْ هَذَا الْبَيْتُ؟

A:م B:ل C:فِي D:و

(2) ذَهَبُ يُؤْنَسُ ___ السُّوقِ.

A:فِي B:ب C:عَلَى D:إِلَى

(3) مَنْ ___ الْفَصْلِ؟

A:فِي B:ل C:مِنْ D:ب

(4) مَنْ ___ الْبَابِ.

A:إِلَى B:فِي C:ل D:ب

4- تۆۋەندىكى رەسىملەرگە قاراپ جۈملە تۈزۈپ باقايلى.

5- سۈپەتلەنگۈچى ۋە سۈپەتلىگۈچى بېرىكمىلەرنى تېپىپ ئاستىغا سىزىڭلار

اللُّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ لُغَةٌ سَهْلَةٌ.

إِسْطَنْبُولُ مَدِينَةٌ قَدِيمَةٌ.

هَلْ أَنْتَ طَالِبٌ جَدِيدٌ؟

إِنَّا فَتَحْنَاكَ فَتْحًا مُبِينًا.

6- تۆۋەندىكى ئايەتلەردىن بېرىكمىلەرنى تاپالامسىلەر؟

(1) فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ، إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ. سورة يوسف 34

(2) وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَعُوفٌ رَحِيمٌ. سورة النور 20

(3) قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ. سورة يونس 58

(4) وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَا وِلْهَا بَيْنَ النَّاسِ. سورة ال عمران 140

(5) فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ. سورة المدثر 9

سۈپەتلەنگۈچى
سۈپەتلىگۈچى بېرىكمە
— دانە بار

ئىزاپەتلىك بېرىكمە
— دانە بار

مەۋسۇپ - سۈپەتلىك
بېرىكمە
— دانە بار

ئىزاھلىغۇچى بېرىكمە
— دانە بار

إن شاء الله كىتابىڭىزنىڭ داۋامى ئىكەنلىكىنى تىز ۋاقىت ئىچىدە دوستلىرىمىز بىلەن يۈز كۆرىشىدۇ.
كۆرۈشكۈچى ئامان بولغايىسىلەر